

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 294 (12.619)

Trst, sobota, 13. decembra 1984

Zanimivo plenarno zasedanje predsednikov delovne skupnosti Alpe-Jadran

Alpe-Jadran globoko zasidrana v lj s politiko odprtih meja in sodelovanja

S pristopom dveh madžarskih županij živi na ozemlju skupnosti 36 milijonov ljudi - Predsedstvo Koroški

Po večurnem razgovoru v dvoje

Popolna odjuga v odnosih med Biasuttijem in Šinigojem

LJUBLJANA — Na plenarnem zasedanju delovne skupnosti Alpe-Jadran sta predsednika Adriano Biasutti in Dušan Šinigoj izredno spravljivo in konstruktivno zaključila polemiko okrog dogodka v našem zalivu. Adriano Biasutti je tako v imenu vsega prebivalstva izrazil prepričanje, da se na naših mejah ne smejo ponoviti tragični dogodki, kot so tisti, ki so nedavno povzročili smrt mladega ribiča. Človeško življenje je namreč absolutna vrednota in zato je razumljiva zaskrbljenost in užaljenost oblasti in ljudi, čemur se je pridružila tudi slovenska vlada in kateri se zato zahvaljuje. Treba pa je delati, da bo prijateljstvo in sodelovanje med državami trajno in da bo ob vsaki priložnosti in vsak trenutek prišlo do izraza.

Dušan Šinigoj je izrazil globoko bol in užaljenost zaradi dogodka, na katerega ne bodo pozabili. Nato pa je poudaril, da »morajo narediti vsi vse, da se taki dogodki ne bi več ponavljali«. Prav v tem kontekstu pa je sodelovanje med Slovenijo in deželo Furlanijo-Juljsko krajino tako dragoceno, da se ne more z ničemer ogroziti in je treba še nadalje hoditi po poti prijateljstva in sodelovanja.

Oba predsednika sta se nato zelo sproščeno in odkrito pogovarjala s slovenskimi in italijanskimi novinarji. Povedala sta, da sta se v četrtek zvečer razgovarjala »na štiri oči« in da je razgovor trajal več ur. Poudarila sta, da je prišlo do popolne odjuge odnosov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

BOGO SAMSA

ZAGREB — Zasedanje delovne skupnosti Alpe-Adria v Zagrebu je zabeležilo pomembne dosežke, lahko bi dejali celo izredne, izven v naprej dogovorjenega protokola in uradnega programa. Tako je bilo soglasno poudarjeno uspešno opravljeno delo, ki ga je vodil predsedujoči hrvaški predstavnik, najprej Marković, sedaj pa Ante Milović. Ti poudarki niso bili samo kurtuazno-prijateljski, temveč tudi vsebinski, saj so jasen dokaz, kako lahko dežele in države z različno družbeno ureditvijo med seboj plodno sodelujejo. Zato je tudi izrednega pomena že včeraj sprejet sklep, da se za sedaj kot aktivni opazovalki sprejmeta dve madžarski županiji — Győr Sopron in Železno županijo.

Končno je prav včerajšnje zasedanje nudilo priložnost za odjugo v odnosih med SR Slovenijo in deželo Furlanijo-Juljsko krajino. To sta poudarila oba predsednika Dušan Šinigoj in Adriano Biasutti, ki sta se srečala že v četrtek zvečer in ki sta v večurnem razgovoru očitno razčistila osnovna sporna vprašanja in obnovila ne samo ozračje sodelovanja temveč tudi nekatere trdne dogovore za ureditev spornih stvari.

Dnevni red zagrebskega srečanja je predvideval najprej vključitev dveh novih madžarskih županij, kar je bilo opravljeno s soglasnim aplavzom, sledilo pa je poročilo hrvaškega predsednika Antuna Milovića o obsežnem delovanju skupnosti.

Nato so spregovorili predsedniki oziroma zastopniki posameznih dežel. V ospredju so bila nekatera zanimiva vprašanja kot na primer ustanavljanje banke podatkov, ki naj bi

služila vsem deželam članicam in ki bi bila povezana s skupnim finančnim ali celo bančnim zavodom za finansiranje. Mnogo je bilo govora o kulturi in znanosti. To je bil tudi eden izmed osnovnih argumentov predsednika slovenske vlade Šinigoja, ki se je zavzel za širše svobodnejše izmenjavanje znanstvenih dosežkov in za skupne napore. V tem okviru je tudi pozdravil gradnjo sinhrotrona v Trstu.

Kot običajno so bila zanimiva izvajanja beneškega predsednika Berninija, ki se je zavzel za dogovor o nekaterih centralnih temah, s katerimi naj bi se prihodnje leto ukvarjala skupnost in med njimi je navedel finančno sodelovanje in uvajanje nove tehnologije. Uradno je sporočil, da bo junija v Benetkah sestanek sedmih najbolj razvitih držav na svetu in predlagal, da bi bilo takrat tudi zasedanje zunanjih ministrov držav, v katerih so dežele članice skupnosti Alpe-Adria, da bi tako to skupnost na najprimernejši način predstavili svetu.

Na tiskovni konferenci je koroški deželni glavar Wagner, ki je prevzel predsedstvo skupnosti, napovedal, da bo v kratkem sestavil pismeni predlog programa, o katerem bo skupnost v začetku prihodnjega leta razpravljala. Poudaril je pomen naraščanja skupnosti, saj sedaj že združuje 36 milijonov ljudi, ki so v petih različnih državah. Skupnost dosledno upošteva avtonomijo članov in načelo soglasja. Na odgovor na vprašanje slovenskega koroškega novinarja je sicer dejal, da se bo skupnost ukvarjala tudi z manjšinskimi vprašanji, vendar v omejenem obsegu, češ da zastopa interese celotnega prebivalstva in torej tudi interese manjšin.

Novi madžarski predstavniki pa so podčrtali, da jih predvsem zanimajo nova spoznanja in izkušnje iz utrjevanja že obstoječih prijateljskih odnosov.

Staffieri (LpT) predložil svoj program

TRST — Tržaški župan Staffieri je sinoči nenapovedano predložil občinskemu svetu program svojega odbora, ki so ga že konec septembra sestavili iz zastopnikov petih strank (Lista za Trst, krščanska demokracija, socialistična stranka, republikanska stranka in Slovenska skupnost). Programski dokument, ki ga bomo podrobneje obrazložili v jutrišnji številki, obsega dva glavna dela.

Prvi obravnava zunanje pobude občinske uprave in je razdeljen v poglavja o integrirani operaciji Trst - FJK - Evropa, o novem zakonu za obmejna področja, o trgovskem posredništvu, o terciarnem sektorju, o brezcarinskih kontingentih, o mednarodni vlogi luke, o oživljanju pomorstva in Lloydja, o železniških tarifah, o gospodarskem razvoju, o podjetjih z državno udeležbo, o termoelektrični centrali, o industriji in storitvah, o znanstvenih dejavnostih, o mednarodnem turizmu, o velesanju in kmetijstvu.

Na koncu prvega dela programa je vključeno poglavje z naslovom Zaščita slovenske manjšine, ki se glasi dobesedno: »Krajevne ustanove morajo štiti in ovrednotiti obstoječe tradicije in morajo imeti stalne stike s skupnostmi, ki so v Trstu prisotne, ter pomagati njihovim dejavnostim. Spodbujati je treba parlament za zaščito slovenske manjšine, s tem da odobri ukrep, ki naj upošteva in koordinira na enakopravni ravni pravice vseh komponent tržaškega prebivalstva, ob vzajemnem priznanju njihovih vlog in njihove prisotnosti in številčnosti na teritoriju.«

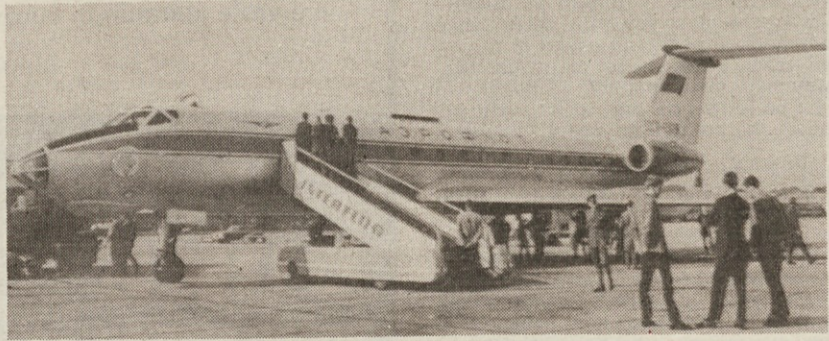
V drugem delu - ki zadeva določnejše pristojnosti občinske uprave - obravnava župansko programsko poročilo upravne obveze, osebe in urade, novo ureditev občinskih dejavnosti, urbanistiko, muzejske in gledališke dejavnosti, šolske gradnje in rekreatorije, kulturo, šport, družbeno in zdravstveno skrbstvo in se končuje s sklepnimi mislimi.

Razpravo o Staffierijevem programskem dokumentu bo občinski svet začel na prvi prihodnji seji po novoletnih počitnicah.

V imenu »pravice do bodočnosti« proti šolski politiki Falcuccijske

Študentske demonstracije po vsej Italiji Umirjeno ozračje skalili rimski avtonomisti

LETALSKA NESREČA V BERLINU

VZHODNI BERLIN — Sinoči je nedaleč od vzhodnoberlinskega mednarodnega letališča Schönefeld med pristajanjem strmoglavil tupoljev 134 sovjetske letalske družbe Aeroflot s 73 potniki in 9 člani posadke, ki je letel iz beloruskega Minska v Vzhodni Berlin. Reševalne ekipe so iz kadečih se razbitin izvlekli 17 preživelih, ki so jih nemudoma odpeljali v bolnišnice. Večina ranjenec je v brezupnem stanju. Vzroki letalske nesreče niso znani, izvedelo se je le, da je sovjetski tupoljev prispel nad Berlin s skoraj štiriurno zamudo. Alarm pa so baje sprožili nekaj minut pred strmoglavljenjem.

Na sliki (telefoto AP): arhivski posnetek tupoljeva 134

RIM — V idejni povezavi s francoskimi kolegi, ki so si pravkar izborili »pravico do študija«, so italijanski študenti včeraj množično demonstrirali v Rimu, Milanu, Turinu, Firencah in Neaplju. Na tisoče študentov je takozvano svoje nezadovoljstvo nad ministrom Falcuccijske in zahtevalo tako od ministra za šolstvo kot tudi od vlade, da zagotovi študirajoči mladini »pravico do bodočnosti«.

Študentske manifestacije so potekle povsem mirno, če izvememo Rim in Turin, kjer je prišlo do izgrediv. V Turinu je študentski shod zmotila skupina punkov, ki je lučala jajca na sedež RAI, do hujših in bolj zaskrbljujočih izgrediv pa je prišlo v Rimu. V Milanu je 30.000 študentov povsem mirno demonstriralo za svoje pravice, medtem ko so se v Rimu, kjer je kvestura prepovedala študentski shod, vneli boji med avtonomisti in policijskimi odredi, ki so skrbeli za varnost.

Malo pred 11. uro se je skupina avtonomistov, ki je vseskozi skušala vdirati v sprevid, zabarikadirala na dvo-

rišču rimske univerze La Sapienza. Zažgali so nekaj motornih koles in lučali na policijo kamenje in železne predmete. Policija jim je odgovorila s streljanjem solzilnih bomb. Policijski boji med avtonomisti in policijo, v katerih je ostalo vpletenih tudi nekaj demonstrantov, so se nadaljevali do 13. ure, ko se je večina študentov razšla. Ranjeni so bili dvajsetletni Federico Pellarin, 21-letni dijak znanstvenega liceja Avogadro, ter dva agenta letalskega oddelka, prav tako dvajsetletna.

V napetem rimskem ozračju so zcvetele tudi prve polemike med samimi študenti. Če so si vsi edini v obsojanju šolskih prijemov Falcuccijske in v primerjanju notranjega ministra Scalfara z »zloglasnim« francoskim kolegom Pasquajem, so si neenotni v označevanju študentskega gibanja. Tako zveza socialistične mladine kot mladi KD namreč krivijo ZKMI, da si prilašča študentsko gibanje, ki mora po njihovem mnenju ostati nestransko in izvorni izraz zrelosti in demokratične volje študentov v boju za boljše študentske pogoje.

Pojasnilo, ki ničesar ne pojasnjuje

ZAGREB — V zagrebskem Vjesniku so včeraj objavili naslednjo izjavo uredniškega kolegija v zvezi z znanim člankom Radovana Stipetića »Pogled na drugo obalo«:

V Vjesniku je bil 3. decembra letos na drugi strani objavljen članek Radovana Stipetića »Pogled na drugo obalo«, ki ga je spodbudil nedavni incident v Tržaškem zalivu. Kolegij uredništva je v zvezi s tem sklenil, da se ograditi od tistega stavka v članku, ki zadeva slovensko manjšino v Italiji in se glasi: »Ritualne so že zahteve po nekakšnih benediktinah Slovencev iz Italije, ki so nerealistične (in bi bile to v vsaki drugi državi), tako da zdaj te zahteve služijo le za izvajanje besednih ekshibicij tudi kot alibi za nedejavna tla drugih področij.«

Casnik Vjesnik kot glasilo SZDL Hrvaške seveda zagovarja in izvaja določeno in znano politiko Jugoslavije do naših manjšin v tujini. V tem okviru kolegij časopisa upošteva tudi izjavo člana predsedstva RK SZDL Slovenije Zeljka Jegliča, da »omenjeni članek ne škodi le slovenski narodnostni skupnosti v Italiji, saj postavlja pod vprašanje vlogo pri izgradnji dobrososedskih odnosov, temveč škodi tudi našim širšim zunanje-

političnim interesom in krepi sile v sosednji državi, ki se zavzemajo za revizijske meddržavne sporazume, ki so doslej prispevali k pozitivnemu razvoju odnosov. To vprašanje sodi, meni Jeglič, tudi v okvir teze, da Slovenija z manjšinskimi vprašanji in svojo skrbjo za delež slovenskega naroda, ki živi zunaj meja matične domovine, obremenjuje odnose s sosednjimi državami.«

Avtor članka »Pogled na drugo obalo« pri tem poudarja, da ni nikoli dvomil v pravičnost zavzemanja Jugoslavije in slovenske manjšine v Italiji za uresničevanje pravic, za katere se bori. To njegovo stališče, kot pravi, ne bi smelo postati dvomljivo niti ob citiranem stavku, edinem v članku, ki se ukvarja s slovensko manjšino v Italiji, kot tudi ne s celotnim člankom, sicer posvečenim drugi problematiki. Avtor pa obzaluje, da se je na ta način dotaknil tega občutljivega vprašanja in s tem povzročil reagiranje občinske konference SZDL Koper ter za tem predsedstva RK SZDL Slovenije, o čemer je bila javnost že obveščena na straneh Vjesnika.

Kolegij Vjesnika SZDLH

To je »pojasnilo«, kateremu je Vjesnik na isti strani še dodal članek Silva

Devetaka »Pogled s te strani obale«, ki smo ga v Primorskem dnevniku v celoti ponatisnili že včeraj. S tem »pojasnilom« nikakor ne moremo biti zadovoljni, saj v bistvu ničesar ne demantira in tako tudi ne spreminja svojih osnovnih stališč.

V teh dneh smo imeli priliko čuti v Zagrebu vrsto drugačnih pojasnil in razlag, vsa vrata so bila na široko odprta, nismo pa imeli neposredne možnosti govoriti ne z avtorjem, še manj pa z odgovornimi ljudmi Vjesnika. Zelo smo večkrat telefonsko izrazili, podprli so jo tudi nekateri vplivni skupni prijatelji. Toda za urednika Primorskega dnevnika so očitno vrata osrednjega hrvaškega lista zaprta. To dejstvo je pojasnilo, ki ničesar ne pojasnjuje, pa zelo resno zaskrbljuje, kar je tudi v ostrem nasprotju s tradicionalnim sodelovanjem Primorskega dnevnika in Vjesnika, ki ga tako čudno pisanje očitno skuša rušiti na vseh ravneh. Je to ona »poznana politika Jugoslavije do manjšin v tujini«, ali nekaj povsem drugega?

BOGO SAMSA

Ženski smuk za SP

Slavje Švicark
Danes še moški

Namizni tenis: ženska A liga

Danes in jutri
spet v Zgoniku

Odbojka: ženska B liga

Za Meblo morda
prelomna tekma

NA 10. IN 11. STRANI

Zaključen obisk delegacije jugoslovanske partije v Sovjetski zvezi

Odnosi med Jugoslavijo in SZ se bodo razvijali ob spoštovanju enakopravnosti in nevmešavanja

MOSKVA — Na povabilo CK KPSZ se je od 9. do 12. decembra v Sovjetski zvezi mudila na uradnem in prijateljskem obisku delegacija CK ZKJ pod vodstvom predsednika CK ZKJ Milanka Renovice. Člani delegacije ZKJ so imeli z delegacijo KPSZ, na čelu z generalnim sekretarjem CK KPSZ Mihailom Gorbačovom pogovore, ki so potekali v prijateljskem in odkritem ozračju in v duhu vzajemnega spoštovanja in razumevanja.

V središču pozornosti pogovorov so bila, kot je med drugim rečeno v skupnem poročilu, vprašanja nadaljnega razširjanja in poglobljanja jugoslovansko-sovjetskih odnosov. Soglasno so poudarili, da dosledno uresničevanje načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, enakopravnosti, neodvisnosti in nevmešavanja v notranje zadeve, ter spoštovanje posebnosti poti socialistične izgradnje in različnega mednarodnega položaja obeh držav, pred-

stavlja trajno, v praksi preizkušeno osnovo za razvoj prijateljskih odnosov in sodelovanja med Jugoslavijo in SZ na političnem, ekonomskem, znanstveno-tehničnem, kulturnem in drugih področjih.

Obe strani sta izrazili odločnost, da na temelju teh načel in dosedanjih izkušenj še nadalje razvijata prijateljstvo in sodelovanje med SFRJ in ZSSR, bogatijo jugoslovansko-sovjetske odnose z novimi vsebinami in oblikami v korist narodov obeh držav, miru in socializmu.

Obe strani sta trdno prepričani, da so v sedanjih razmerah potrebne neodložljive akcije vseh držav. Pozitivno ocenjujeta vsako ustvarjalno pobudo in vsak delotvorni korak v smeri zmanjševanja oborožitve in za razorožitev. V zvezi s tem je Milanko Renovica izrekel priznanje in podporo pobudam SZ

v korist miroljubnih pogovorov za razorožitev, zlasti jedrske, preprečevanja militarizacije vesolja, ustavitve preizkusov jedrskega orožja.

Gorbačov je izjavil, da SZ ocenjuje gibanje nevrščenosti kot avtoritativno napredno silo sedanjosti, ki je proti vojni in agresiji in dodal, da je SZ pripravljena aktivno sodelovati z nevrščenimi državami pri reševanju zapletenih problemov človeštva.

Med izmenjavo mnenj o komunističnem in delavskem gibanju so poudarili, da samostojno oblikovanje in uresničevanje svoje politične strategije vsake partije ter enakopravni in ustvarjalni dialog, ki izključuje monopol katerekoli partije do resnice, predstavljajo pomembno predpostavko za razvoj sodelovanja v boju za mir in socialni napredek, je med drugim rečeno v skupnem jugoslovansko-sovjetskem sporočilu o uradnem obisku delegacije ZKJ v SZ. (dd)

● Odjuga

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Adriano Biasutti je povabil predsednika Šinigoja na uradni obisk v našo deželo, do obiska pa bo prišlo v najkrajšem času. Podčrtal je, da je 9. decembra bil v Beogradu podpisan protokol, s katerim so odstranjene težave za ratifikacijo sporazuma o ribolovu v Tržaškem zalivu in da je na zasedanju - prvič v zgodovini - prisostvoval Del Gobbo kot predstavnik dežele.

Prav v tem pa je najbrž tudi ključ povsem spremenjenega odnosa. Očitno se oba predsednika zavedata resnih težav, ki jih imata s svojima osrednjima vladama, saj so povsod zapleteni odnosi tako do Rima kot do Beograda in je tesno sodelovanje na meji odgovor na marsikatero odprto vprašanje. Mnogo pohval pa je bilo tudi čuti za odlično opravljeno diplomatsko nalogo novega jugoslovanskega konzula v Trstu Jakomina. Biasutti je tudi povedal, da je morda potisnil voz načrtno nekoliko preveč na desno, da bi preprečil izraze nezadovoljstva in da bi jih tako obvladal. (bs)

Predaja štafetne palice meša štrene koaliciji

RIM — Štáfeta v marcu ali še pred njim? Craxijeva vlada skozi vso zakonodajo? Ta vprašanja mešajo štrene italijanskim politikom, še zlasti vedno bolj razcefrani petčlanski koaliciji. Da bi postavil stvari na čisto, je socialistični podtajnik Martelli prišel na dan z zamisljivo o preverjanju v januarju, ki naj povrne vladi zaupanje.

Odmevov ni bilo treba dolgo čakati. Za predsednika liberalcev Bozzija se zaupanje daje vladam, da bi ostale na oblasti in nadaljevale s svojim delom, medtem ko se Craxi mora umakniti čez dva meseca.

Toda socialisti vztrajajo pri svojem in šef njihovega političnega tajništva Tiraboschi je napovedal, da bodo na vsedržavni konferenci 12. in 13. janu-

arja proučili razmere, za katere so značilna razhajanja in dodatne težave v večini, ki jih PSI ne more gledati križem rok. K temu je potrebno dodati Martellijevo izjavo izpred nekaj dni, da se bo Craxi v letu 1987 boljši kot vladi posvetil stranki. Iz tega bi se dalo sklepati, da socialisti nameravajo Craxija umakniti iz palače Chigi prve dneve novega leta. Morda zato, da bi postavili na križ KD, ki bo morala izbirati, ali pusti tajnika PSI pri vladnem krmilu do konca zakonodaje, ali pa se iti »kompjutersko štafeto«.

Težave stranke relativne večine se bodo povečale, kot trdi Tiraboschi, zaradi nejasnih ciljev De Mite in vse KD. G. R.

NATO pripravljen na dialog s članicami vzhodnega bloka

BRUSELJ — Včeraj se je v Bruslju končalo dvodnevno »jesensko« zasedanje Atlantskega sveta s sklepnim dokumentom, v katerem 16 držav NATO napoveduje preverjanje vseh možnosti pri uresničevanju širokega in poglobljenega dialoga med blokoma.

Na zasedanju najvišjega foruma atlantskega zavezništva so tudi pozitivno ocenili reykvjaviško srečanje med Reaganom in Gorbačovom kot »mejniki v odnosih Vzhod-Zahod«. Prebrdili so torej razhajanja med zavezniki pri ocenjevanju tega vrha predvsem glede tako imenovane ničelne opcije, po kateri bi iz Evrope umaknili vse jedrske rakete srednjega dometa. To so v bistvu dosegli z osvojitvijo ameriških stališč, saj sploh niso omenili od Gorbačova v Reykjaviku iznešenega predloga o postopni likvidaciji vseh strateških jedrskih orožij, temveč le ameriškega o 50-odstotnem zmanjšanju teh orožij.

Ameriški državni tajnik Shultz je ob tem poudaril, da morajo ZDA ohraniti določeno število medcelinskih jedr-

skih raket kot »zavarovalno polico, ker Sovjetska zveza ne spoštuje sprejetih obvez«. Ta obtožba je nedvomno prišla iz zgrešenih ust. Afera Irangate zgovorno dokazuje, kako ZDA spoštujejo drugim vsiljene obveznosti. Po vsem sodeč je NATO pokazala razumevanje za ameriške težave in ni vztrajala na Irangatu.

V sklepnem dokumentu NATO je seveda pojasnjena tudi predvčerajšnja »Bruseljska deklaracija« o pogajanjih za zmanjšanje konvencionalnega orožja v Evropi od Atlantskega oceana do Uralov.

Ta prvi odgovor atlantskega zavezništva na razorožitvene predloge vzhodnega bloka je kljub medlosti in nakazani postopnosti spodbuden. NATO pakt se namreč dobro zaveda, da mu ne bo uspelo predolgo slepiti svojega javnega mnenja s trditvami, da so vzhodni predlogi zlonamerni in propagandistični. Pristanek na bukareški poziv o zmanjšanju konvencionalne oborožitve je torej prvi konkretni odgovor po predlogem mrtvilu.

Vlada odobrila nov dekret za resanacijo pristanišč

RIM — Ministrski svet je včeraj na predlog ministra za trgovinsko mornarico Degana odobril novi dekret, neke vrste »paket« ukrepov za gospodarsko resanacijo pristanišč v Genovi, Trstu, Benetkah in Savoni. Odlok, ki ga mora parlament odobriti v roku dveh mesecev, je razen nekaterih majhnih razlik povsem enak prejšnjemu, ki so ga, kot znano, poslanci v začetku meseca zavrnili in s tem prisilili ministra, da ga je umaknil. Vlada namerava s tem dekretom v prvi vrsti kriti kronične finančne izgube štirih pristaniških ustanov in istočasno prispevati h koreniti gospodarski preobrazbi tega sektorja, ki se že vrsto let sooča z zaskrbljujočo krizo. Ministrstvo za trgovinsko mornarico namerava potrositi za razvoj in za posodobitev štirih pristanišč približno tisoč milijard lir, ki so že vključene v državnem proračunu in v finančnem zakonu.

Reorganizacija pristaniškega poslovanja zahteva po mnenju vlade precejšnjo redukcijo delovnih mest v obliki predčasne upokojitve »dvečernih« delavcev in uradnikov ter izredno dopolnilno blagajno za določeno število osebja, ki jo bodo po potrebi določale posamezne pristaniške ustanove. Z razliko od prejšnjega dekreta bodo ženske lahko

predčasno upokojili pri 50 in ne več pri 47 letih, kot je določal prvi odlok, moške pa še dalje pri 52. letu starosti, seveda, če imajo za sabo potrebno delovno dobo. Sporni aspekt dekreta, ki je sprožil polemike v parlamentu in odločno nasprotovanje sindikatov, pa zadeva člen o dopolnilni blagajni, ki je po mnenju delavskih predstavnikov zelo nejasen in dvoumen. Minister Degan je vsekakor včeraj napovedal, da si bo vlada prizadevala za premostitev teh nesporazumov s sindikati in izrazil pripravljenost za politični sporazum o tem vprašanju.

Ministrski svet je odobril tudi zakonski osnutek za stvarno izvajanje enakopravnosti med spoloma tudi na področju zaposlovanja in pomembnih proizvodnih procesov in to na podlagi predlogov ministrske komisije, ki je zadolžena za ta vprašanja. Gre za vrsto praktičnih in formalnih ukrepov, ki imajo za cilj odpraviti nekatere vidne diskriminacije, ki še obstajajo med moškimi in žensko pri iskanju prve zaposlitve ter na področju socialne in zdravstvene oskrbe. Minister De Michelis je pozitivno ocenil ta zakonski predlog, ki pomeni važen korak naprej pri uresničevanju popolne enakopravnosti med spoloma. Zadovoljstvo nad odobritvijo osnutka pa je izrazila tudi socialistična senatorka Elena Marinucci, ki predseduje zgoraj omenjeni ministrski komisiji.

Mnogi so napovedovali, da se bodo ministri ukvarjali tudi s spornim »davkom na zdravje«, ki je še predmet polemik med strankami vladnega zavezništva. Najbolj polemični so liberalci, ki pravijo, da se tokrat ne bodo zadovoljili s političnimi obvezami pristojnih ministrov in zato zahtevajo radikalno revizijo te pristojbine. Ministrski svet pa je spregledal to vprašanje tudi zaradi plemične odsotnosti zakladnega ministra Gorie, ki je hotel tako javno pokazati, da ga protesti liberalne stranke res ne zaskrbljajo. Minister za industrijo Zanone je po vladni seji izjavil, da liberalci ne nameravajo na noben način kloniti in da bodo zato tudi v senatu, med oceno finančnega zakona, vztrajali pri nujnosti korenite revizije ali celo ukinitve »davka na zdravje«.

SANDOR TENCE

Aretirali 13 mafijcev

PALERMO — Policija je aretirala 13 oseb, 30 pa jih priprla. Akcija sodi v okvir boja proti mafiji in njeni trgovini z mamili. V njej je sodelovalo 130 pripadnikov letečega oddelka in 250 od kriminalne policije. Posluževali so se helikopterjev in policijskih psov. Mafijska skupina je svojo mrežo razpredla po italijanskih mestih in ZDA. Državni pravdnik iz Palerma je izstavil 27 zapornih nalogov, od tega za 9 oseb, živčevih v ZDA.

V Reggio Calabrii je včeraj na pobudo CGIL, CISL in UIL 7.000 oseb sodelovalo v protimafijski manifestaciji. Pridružili so se ji tudi organizacije svobodnih poklicev, šole, kulturne in ženske organizacije.

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

DUKE
grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.: 820334-5-6 Telex: 460237
avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE

bila bi nedopustljiva napaka...

V središčnem in najbolj živahnem delu Trsta bleščeče izložbe trgovine Universaltecnica že nekaj časa naznanjajo, da je pri nas že božič. Leta minevajo, toda referen ostaja vedno isti: bila bi nedopustljiva napaka, če ob nakupih ne bi obiskali trgovine Universaltecnica. Osem tisoč artiklov po diskontnih cenah, petletni odplačilni rok in še pet let super jamstva. Nihče vam ne more ponuditi več.

14., 15., 21., 22. in 29. decembra bodo naše trgovine odprte.

Goldonijev trg 1
Kortzo Saba 18
Ul. Zudecche 1
Ul. Machiavelli 3

UNIVERSALTECNICA

pri nas je že božič

Po vsej deželi stavka gradbenih delavcev

Na tisoče delavcev je brez dela številna podjetja pa so v stečaju

VIDEM — Po vsej deželi so včeraj stavkali gradbeni delavci. V Vidmu so imeli osrednjo protestno manifestacijo s sprevedom skozi glavne mestne ulice. Kot je že običaj ob takih manifestacijah, so v sprevedu imeli tudi precej strojev, v glavnem tovornjake, žerjave, gradbene stroje. Zaradi tega je bil avtomobilski promet v videmskem mestnem središču dobri dve uri precej oviran. Ob zaključku spreveda so se zbrali pred Palačo Torriani, v kateri je sedež uredništva zveze industrijcev. Tu so delavce nagovorili njihovi sindikalni voditelji. Osrednji govor je imel tajnik deželnega sindikata gradbinčev Ferdinando Ceschia.

Gradbene delavce seveda skrbi zaposlitvena raven. Čeprav točne številke ni moč ugotoviti, pravijo, da jih je trenutno kar 5 tisoč brez dela. Največ jih je seveda v videmski pokrajini, pa čeprav ni moč zapreti oči nad položajem v drugih pokrajinah, še zlasti na Goriškem in Tržaškem.

Gradbeni stroški so trenutno tako visoki, da zasebniki se le s težavo lotijo gradnje nove stanovanjske hiše, pa

čeprav številnim dežela pomaga z raznimi prispevki oziroma posojili z nizko obrestno mero.

Po vsej deželi pa je trenutno v gradnji le malo javnih del. V Furlaniji se je skoro zaključila popotresna obnova. To je najhuje udarilo po gradbinčih. Izjemnega stanja v Furlaniji ni več.

Po potresu so obilne dotacije rimske vlade ter dežele nudile polno zaposlitve gradbenemu sektorju. Celotno iz tujine so se domov vrnilo mnogi izseljenci ter se zaposlili v obnovitveni dejavnosti tako odvisni delavci kot tudi mali podjetniki. Furlanija je sedaj obnovljena. V tovarnah imajo najodobnejšo tehnologijo. Kdor je desetletja bil zaposlen v gradbeništvu, ne dobi dela v drugih tovarnah. Dokončana je bila tudi avtocesta iz Vidma do avstrijske meje, ki je dajala zasluška stotinam delavcev, pa čeprav so bila tu najbolj zainteresirana podjetja, ki imajo sedež izven dežele Furlanije-Juljske krajine.

Prav to je eden izmed razlogov za pomanjkanje dela na gradbenem pod-

ročju. Iz sosednjega Veneta dnevno prihaja stotine delavcev in malih podjetnikov na vsakdanje delo k nam. To ne velja le za Furlanijo, to velja tudi za Goriško in Tržaško. Gradbene cene teh podjetij iz Veneta so nižje od tistih, ki jih prakticirajo tukajšnja podjetja. To še povečuje krizo.

Prav zaradi tega sindikati sedaj zahtevajo od dežele, da zaposli predvsem domačo delovno silo v načrtovanih velikih javnih delih, pa čeprav bi za marsikatero teh del skrbelo kako državno načrtovalno in gradbeno podjetje.

Kriza je zajela tudi gradbena podjetja. V Furlaniji je marsikatero od teh v zadnjem času šlo v stečaj. To je še bolj zaostrojlo krizo na načrtovanih ravni. Zaradi tega nekateri sindikalisti predlagajo, da bi se delavci združili v gradbene zdruge in prevzeli razpadajoča podjetja. Od dežele pa zahtevajo, naj ta ne odpusti delavcev, ki imajo sedaj opravka v gozdovih ali drugih delih, financiranih od deželne uprave.

MARKO WALTRITSCH

V koprski luki gradijo nov silos za žitarice

KOPER — Delavci Gradisa bodo do konca tega leta zaključili vsa gradbena dela pri gradnji največjega luškega silosa v Jugoslaviji - silosa za žita v luki Koper. Delovna organizacija Goša iz Smedereva s kooperanti pa bo do aprila prihodnjega leta montirala vse potrebno opremo. Tedaj naj bi se pričelo poskusno obratovanje silosa, maja pa bi silos že moral redno »obratovati«.

Silos za žitarice v koprski luki bo stal več kot 10 milijard dinarjev in predstavlja izjemno zahteven gradbeni, pa tudi tehnološko svojevrsten objekt v Jugoslaviji. Silos z zmogljivostjo 60.000 ton ima 24 celic za 2200 ton žita in 12 celic za shrambo 800 ton žita. Vsako celico bodo nadzorovali potrebni senzori, tako da bo v njej urejeno prezračevanje, reguliranje vlažnosti žita itd. Sicer pa bo celotno delovanje silosa avtomatizirano, računalniško vodeno (opremo bosta skupaj dobavila Rek Velenje in Gorenje), na uro pa bo silos lahko sprejel 1.000 ton žita, »oddal« pa 500 ton, vse seveda v sklopu zaprtega transportnega sistema.

Za delavce Gradisa je silos v luki poseben izziv, saj gre za zelo zahtevno gradnjo, kar je moč ponazoriti s poda-

tki, da so morali za temelje objekta zabiti kar 15 kilometrov pilotov (okrog 340 pilotov) okroglih 44 metrov globoko; v objekt je vgrajenih 32 kubičnih metrov betona, 600 ton armature itd. V koprski luki ocenjujejo, da bodo že prihodnje leto pretovorili okrog milijon ton žita, kar opravičuje naložbo v silos. Silos je tako grajen, da bodo lahko ob večjih možnostih za odvoz tovorov iz luke sprejeli celo 3 milijone ton žita letno. Sicer pa bo od vseh žit, ki jih bodo pretovorili, najmanj 60 odstotkov t. i. tranzitnega blaga, kar za luko pomeni tudi 5 milijonov dolarjev prometa letno.

ZORAN VLAJIC

Nace Golob 80-letnik

SEŽANA — Te dni praznuje 80-letnico Nace Golob. Bil je borec, aktivist in javni delavec. Jubilat je za svoje zasluge prejel številna vojaška in državna odlikovanja. Bil je med drugim poveljnik tankovske enote, ki je osvobodila Sežano in okoliški del Krasa.

V pripravi nov zakon o vojaških služnostih

RIM — Kmalu bo šel v pretres planske zbornice nov zakonski osnutek o vojaških služnostih. Osnutka so predlagale stranke večine in KPI, nato so oba predloga združili.

Novi osnutek med drugim predvideva zaprta strelišča, posebne paritene komisije, kjer bodo zastopani civilisti in predstavniki oboroženih sil in nove, višje odškodnine za kraje, ki jih prizadenejo orožne vaje.

Nov zakon bo vsekakor pomemben za našo deželo in še posebno za Furlanijo, kjer je vojaških služnosti ogromno. Naj zapišemo, da novi finančni zakon predvideva 100 milijard lir za kritje stroškov, ki jih zakon predvideva.

V bistvu želi zakon zblizati prebivalstvo in oborožene sile. Do sedaj so namreč veljale vojaške služnosti, pa tudi za delovanje vojakov velja isto, da navadni občani niso mogli ničesar reči. Tudi ko je šlo za pomoč vojske pri naravnih katastrofah, niso bili stiki med civilisti in vojniki najboljši, kaj šele koordinirani. Te vrzeli namerava novi zakon odpraviti, kar bi bilo v korist vsem.

Predstavili Beltramovo knjigo »Pomlad v Istri«

KOPER — »To delo je moja obveza do navadnih ljudi, od katerih smo v tistih letih toliko zahtevali. To je nekaka zahvala za vse, kar so ljudje v teh krajih žrtvovali skoraj deset let po koncu vojne, v časih tudi napetosti in odrekovanja.« To so značilne misli Julija Beltrama, avtorja knjige Pomlad v Istri, ki nosi podnaslov Istrsko okrožje cone B Svobodnega tržaškega ozemlja 1947-1952, izredno pomembnega dela, ki so ga na tiskovni konferenci v petek predstavili številnemu občinstvu, zbranimu v osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru. O knjigi, ki

sta jo v zbirki Primorski portreti izdali skupaj koprski založba Lipa in Založništvo tržaškega tiska, so poleg avtorja spregovorili v imenu izdajateljev urednik Jože Hočvar in Salvator Žitko, recenzent knjige. Beltramovi sopotniki v tistih usodnih letih so v razpravi dodali nekaj zanimivih misli, ki so zelo jasno potrdile, da je bila taka knjiga potrebna in da bo služila bodočim zgodovinarjem kot nepogrešljiv vir za raziskovanje usodnih let povojne istrske zgodovine.

TOMO ŠAJN

R. Milavec razstavlja v Sežani

SEŽANA — Do 16. decembra je v sežanski Mali galeriji na ogled razstava slikarja Romana Milavca iz Postojne. Na otvoritvi razstave, ki jo je pripravila sežanska Zveza kulturnih organizacij, so predstavili ustvarjalno delo slikarja, ki se ukvarja tudi s pisanjem poezije. Tako so dijakinje Srednje tehnične naravoslovne šole iz Postojne pripravile bogat kulturni program z recitacijami in glasbenimi točkami ter predstavile literarno plat umetnika, ki poučuje likovno vzgojo na njihovi šoli. Milavčeva razstava v Sežani je njegova že četrta samostojna razstava.

OLGA KNEZ STOJKOVIĆ

Zaključek izletniške sezone DSU

Za zaključek izletniške sezone letošnjega leta je Društvo slovenskih upokojencev priredilo izlet v bližnjo in sončno Istro. Prav tako, sončna in svetla, je bila pred nami 8. decembra 1986, ko smo potovali v Rovinj po cesti ob morju mimo Novigrada, Poreča in Limskega kanala. V naš program je bila vključena vožnja s čolnom po zalivu. Vozili smo se ob otoku Katerini, starih kamnolomih, katerih marmor je polepšal vrsto palač v Benetkah in pristali na Rdečem otoku. Otok ima svojevrstno zgodovino. Na njem so ostanki rimskih vil iz prvih stoletij našega štetja, nato so benediktinci postavili tu svojo opatijo. V 15. stoletju so jo prevzeli frančiškani, ki so ostali do leta 1820. V 19. stoletju so bili deli samostana in cerkvice vzdani v zasebno vilo. V tem času je bilo, razumljivo, vse zaprto. Vseeno pa smo se lahko sprehodili po okolici in občudovali vetrnico, vklesano v kamen, na malem starem pomolu. Ponovno so se vkrkali, vozili ob drugi strani otoka Katerine, s katerega se je belila velika hiša, nekoč last zasebnika, kot tudi ves otok.

Popoldne, pri ogledu starega dela mesta, kjer na glavnem trgu ob morju prevladujejo gostinski lokali, smo prišli v spominski park. V njem prevladuje velika kamnita slika iz belega istrskega kamna, delo kiparja I. Sabolića. Vklesan je lik mladenke in mladeniča, ob njima kolo in klavir kot simbola dela, preko vsega pa puška v partizanovi roki s triglavko na glavi. Ob strani te velike skulpture sta kipa

dveh narodnih herojev NOB, Pina Budicina in Mattea Benušija.

Se en pogled na stare hiše, nakopičene ena vrh druge, in že smo se z zadnjimi sončnimi žarki poslavljali tudi mi. Vračali smo se skozi vas Bele, ki je zgrajena na kraju, kjer je bilo predzgodovinsko gradišče. Rimljani so imeli tu svoj vojaški tabor, do danes pa se je ohranila urbanistična ureditev srednjeveškega naselja z obzidjem in stolpi.

Nekaj dni pred opisanim izletom so člani Društva slovenskih upokojencev z zanimanjem poslušali predavanje prof. Marinke Pertot o vegetaciji tržaškega Krasa. Temeljiti opis in s prelepimi diapozitivi bogaten prikaz kraških tal, podnebja in rastlinstva je navdušil številne poslušalce.

Za zaključek tega lepega večera je bilo še kratko družabno srečanje članstva v počastitev 15-letnice ustanovitve Društva slovenskih upokojencev, ki poteka 15. decembra. V tej relativno kratki dobi si je društvo prizadevalo za rešitev pokojninskih vprašanj preko Petronata INAC, organizacije nekaterih rekreativnih dejavnosti in kulturnih prireditev. Tudi v bodoče si zastavlja iste cilje, po svojih močeh pa bo sodelovalo pri socialni pomoči starejšim članom. To je pereče vprašanje naše današnje stvarnosti. Prizadevanja za reševanje le-teh ni nikoli preveč, zato čaka društvo še mnogo dela.

NADJA PAHOR

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

12.

V januarju so v Trzinu aretirali tri komuniste in med njimi tudi člana mladinskega federalnega odbora Giuseppe Stabila - Morgana. Prva dva sta bila prijavljena posebnemu sodišču, on pa izpuščen. Sekretar deželne federalnega odbora Angelo Komar in sekretar Mladinskega federalnega odbora Osteljo Modesti sta sumila, da je bil imenovani povezan s fašistično policijo. V juniju so sledile obsežne aretacije. V ječo so padli člani federalnega odbora odraslih in mladine, ter vodstvo posameznih con. Tedaj so obvarovali aretacije Pinka Tomažiča in Alojza Budina. Sledila so dolga zasliševanja na tržaški kvesturi. Nekatero od aretirancev so hudo pretepali in celo mučili. Šele naslednje leto so od 113 aretiranih prijaviteli Posebnemu sodišču 67 oseb. Tem so sodili v Rimu na petih različnih procesih v maju leta 1935. Obsodili so jih na veliko let zapornih kazni. Med njimi je bilo 10 Slovencev: Srečko Colja, Ferdo Rukin, Vojko Bogatec, Josip Gruden, Albin Pertot, Karlo Krajniger, Danijel Pertot, Albert Pahor, Peter Nardin in Mario Pahor. Nadalje so več aretirancev poslali

na večletno policijsko konfinacijo. Med mjami Armida Ukmarja iz Križa, Viktorja Vrabca, Josipa Bandlja, Josipa Furlana in Josipa Kukanjo iz Komna ter druge. Tudi Andreja Sosiča in Karla Sosiča ter Rudija Škerlavaja so aretirali v juniju 1934. Izpustili so jih 27. februarja 1935 in postavili pod policijsko nadzorstvo, kakor so storili tudi z drugimi aretiranci v preiskavi. (26)

Tomažič je bil tedaj star 20 let. Rad je zahajal na deželo. Večkrat je odšel v družbi svojega očeta, ki je tja odhajal kupovat vino za svoj bife v Trstu. Odhajal je tudi v Branik. V Cvetrožu pri Braniku se je Tomažič seznanil s komunistom Alojzom Besednjakom, v Vrtovinu pa s Kristjanom Guljo. V Braniku je še spoznal Vandelino Možino - Ino. Postala sta somišljenika in tudi zaročenca. Sadove Tomažičevega delovanja je bilo kmalu čutiti v raznih krajih. Nastali sta novi žarišči, morda enega ali dveh pripadnikov, toda dovolj za pogonsko moč k nadaljnjemu razvoju ilegalnega delavskega gibanja. Važen mejnik tega gibanja je bilo razmoževanje drugega ilegalnega Dela v letih 1933 - 1935 v Renčah in na Vogrskem. Nastalo je na pobudo vodilnega goriškega komuniste Petra Nardina, mizarja iz Bukovice. Najprej so renški komunisti razmoževali komunistično gradivo na pisalni stroj, ki so ga ukradli na županstvu. Nato so od mladit leta 1933 dalje — po Nardinovih navodilih — organizirali ciklostilno tehniko v Renčah. V vtolini pri Tomaškem potoku in tudi v drugih skritih krajih. V tiskanju glasila in njegovem razpečevanju so sodelovali poleg urednika Nardina še Avgust Špacapan (med NOB znan kot Strnad),

Franc in Ivan Žižmond, Srečko Gregorič in Avgust Keber, Alojz Arčon, Angel Kodrič, Silvo in Andrej Možetič. Izdali so okrog 20 številik Dela, ki je izhajalo dvakrat mesečno v 300 izvodih. Po Nardinovi aretaciji leta 1934 je prenehalo izhajati, vendar le za kratek čas. Ponovno so ga razmoževali vse do konca leta 1935 v hiši Henrika Marvina na Vogrskem. Tudi to drugo Delo so razširjali po ilegalnih zvezah doma in po vsej Juljski krajini. (27)

Ilegalno delovanje je bilo izredno težavno. Mestno okolje je nadomestilo podeželje. O tem še nekaj ugotovitev: »Preteklo delovanje (1933 - 1934) je bilo zelo težko za organizacijo. Strankino tajništvo je spoznalo, da Trst ni bil kraj, kjer bi bilo možno politično delovati prek normalnih strankinih povezav v ilegali. Preveč tovarišev je bilo žrtvovanih zaradi policijske infiltracije in osamljene skupine niso mogle prepričljivo predstavljati stranke. Trst je bil torej boleče odrezan od stikov, ki so nadalje povezovali Furlanijo, Obsočje, goriški in tržaški Kras, Milje in Istro. Pri tem je šlo za objektivne posledice danega procesa popolne in kompleksne fašizacije mesta Trst, kjer so bile možnosti opozicije, tudi glede navzočnosti, čedalje manjše.« (28)

(26) Preiskovalna komisija pri Posebnem sodišču za obrambo države, v Rimu, obtožnica št. 5, z dne 23. 2. 1935, proti skupini komunistov s Krasa, tržaške okolice in Furlanije, v lasti pisca; N.d. AULA IV, str. 285-287; izjave nekaterih obtožencev.

(27) Peter Nardin, Avgust Špacapan in Angel Kodrič, izjave pri piscu, Alojz Arčon, Predvojno delovanje komunističnega gibanja v Renčah, Goriški muzej.

(28) Komunisti a Trieste, un'identità difficile, Roma, 1983, Piero Panizon, Il PCI a Trieste dalla fondazione alla seconda guerra mondiale (Komunistična partija Italije v Trstu od nastanka do druge svetovne vojne), str. 55.

superdancing
VALENTINI'S
TRŽIČ (GO) — Tel. 0481/790443 - 40452
ZABAVIŠČE, KJER SE BOŠ NAJBOLJE POČUTIL ti nudi:
LIDÒ — dvorana za prireditve in ples
BRUHLIN DISCO — diskoteka za mlade in manj mlade
BAO - BAB — Fast food na italijanski način
CLUB SI — bar v ameriškem stilu
Danes vas bo zabaval orkester **VINCENZA SERRE**
Jutri, nedelja, 14. dec., nastopa orkester **ZILIOLI**

TRGOVINA OBUTVE
Fiorentina
ULICA TARABOCCHIA 2
IZREDNA RAZPRODAJA ZARADI PRENOVITVE PROSTOROV
S POPUSTI OD 25% DO 80%
od 12. decembra do 25. januarja 1987
Obv. občini 29. 11. 86

Dve milijardi lir zasebnim kmetijskim podjetjem in zadrugam na Krasu

KGS dodelila prispevke za razvoj kmetijstva in živinoreje

Skupščina Kraške gorske skupnosti je svojo letošnjo dejavnost zaključila na najboljši možen način, če upoštevamo, da je bila njena četrtkova seja ena najpomembnejših sej sploh, saj je morala odločiti o porazdelitvi dveh milijard lir, ki jih je dežela s svojim zakonom št. 70 z dne 29. 6. 1983 namenila razvoju kmetijstva in živinoreje na Krasu, poleg tega pa je odločala še o porazdelitvi sredstev za izredne posege na krajinskem, kulturnem in družbenem področju.

Ves postopek, ki je privedel do četrtkovega sklepnega akta, je uvodoma v potankostih obrazložil predsednik KGS Miloš Budin. Pripravljalna faza se je pričela dokaj pozno zaradi zamud deželne odbora, ki je dve leti zavlačeval z odobritvijo načrta. Na začetku letošnjega leta je KGS vsekakor razpisala natečaj in imenovala posvetovalno komisijo za kmetijstvo, ki naj bi proučila vse prošnje. Že v pripravljalni fazi se je odprla dilema ali naj se razpoložljiva denarna sredstva nameni za velika infrastrukturna kmetijska dela ali pa naj se jih uporabi za pomoč kmetijskim podjetjem in zadrugam pri njihovih pobudah. KGS je izbrala to drugo pot.

Skupno je KGS prejela deset prošenj s strani šestih zadrug in 174 prošenj s strani 97 zasebnikov. Skupno so zadrug zaprosile za približno dve milijardi in pol prispevkov, zasebniki pa za več kot pet milijard in pol lir. Izvedenci agronomi, ki jih je KGS imenovala (predsednik Budin jim je na četrtkovi seji namenil posebno pohvalo, kot je pohvalil tudi strokovno pomoč deželne nadzorništvaja za kmetijstvo) in člani posvetovalne komisije za kmetijstvo, ki so jo sestavljali predstavniki vseh strank skupščine, so se znašli pred izredno zahtevno nalogo, če upoštevamo

ogromno razliko med zahtevanimi in razpoložljivimi sredstvi. Glede na veliko število prošenj zasebnih kmetijskih podjetij in upoštevajoč njihovo dejansko težo v kraškem kmetijstvu, se je izoblikovala potreba po spremembi prvotnega sklepa KGS, po katerem naj bi šlo zasebnikom 30 odstotno prispevkov, zadrugam pa preostalih sedemdeset. Predsednik Budin je zato dal na glasovanje nov predlog, po katerem bi šlo tako enim kot drugim 50 odstotno. Tudi ta predlog je bil na četrtkovi seji soglasno sprejet.

Proučevanje prošenj je bilo zahtevno in zamudno opravilo, ki je poleg dela izvedencev zahtevalo tudi devet dolgih sej posvetovalne komisije. Izločili so vse prošnje, ki niso bile opremljene z zahtevano dokumentacijo. Nadalje so upoštevali samo prošnje neposrednih kmetovalcev in tistih kmetij, ki imajo perspektive za razvoj. Pri izbiri so tudi upoštevali prošnje, ki so se nanašale na izboljšave kmetij, na nove nasade, skratka na vse tiste kmetijske posege, ki bi preprečili odtujevanje človeka od zemlje, niso pa upoštevali prošenj, ki so se nanašale na nakupe kmetijske motorizacije.

Na področju vinogradništva so upoštevali 29 prošenj, ki zadevajo nove trne nasade (skupno 29.239 novih trt na skupno 107.500 kv. metrih površine), 4 prošnje za ureditev namakalnih naprav v vinogradih, 4 prošnje za preureditev kleti in 7 prošenj za posodobitve enoloških naprav. Na področju živinoreje so sprejeli skupno 31 prošnje. Štirinajst prosilcev namerava uporabiti ta sredstva za preureditev hlevov, 17 pa za nakup molznih naprav. V cvetličarstvu so upoštevali vseh šest prošenj. V treh primerih gre za gradnjo

novih rastlinjakov, v enem primeru za namestitve tople grede, v dveh primerih pa za namakalne naprave. Upoštevali so še štiri druge prošnje - v dveh primerih gre za vodno in električno napeljavno hlevom, v dveh pa za gradnjo vodnjakov. Skupno bo šla zasebnim kmetijskim podjetjem ena milijarda in petnajst milijonov lir, to je nekaj malega več kot 50 odstotno. Kljub vsemu KGS ni mogla ustreči vsem, obvezala pa se je, da bo nekaterim zanimivim prošnjam skušala ustreči v prihodnje.

Med zadrugami so upoštevali prošnje Goriškega živinorejskega centra na Peči pri Sovodnjah, kateremu so dodelili 257 milijonov lir prispevka za razne izboljšave. Zadrugnemu hlevu v Praprotu so dodelili 359.986.000 lir prispevka za preureditev hleva samega in nakup novih naprav ter 151.600.000 lir za ureditev pašnikov. Kraški mlekarji na Colu bo šlo okrog 34 milijonov lir in pol za razna dela in nakupe, vinogradniški zadrugi »Kriški breg« so namenili 81 milijonov lir za nakup zemljišča, na katerem namerava zgraditi svoj sedež, padriški Gozdni zadrugi pa 90 milijonov za gradnjo majhnega hleva v okviru njenega načrta za naravni park »Padriški hrib«.

To porazdelitev je skupščina, kot rečeno, soglasno in brez razprave odobrila. Upoštevati je treba, da se je predlog izoblikoval v posvetovalni komisiji, ki so jo sestavljale vse stranke. Pravo idilično vzdušje torej, ki ga ni premolet niti edini, rahlo polemični glas neodvisnega predstavnika devinsko-nabrežinske občine, izvoljenega na listi KPI Marina Voccija, za katerega porazdelitev ni povsem v skladu z ekološkimi zahtevami in potrebami Krasa. Povsem pozitivno pa sta se v

glasovalnih izjavah izrekla Brezigar (SSk), ki je predlagal upravnemu svetu KGS, da posreduje Deželi željo po njeni večji občutljivosti za probleme kraškega kmetijstva, saj sta dve milijardi odločno premalo za kritje vseh potreb, in Švab (KPI), ki je tudi obžaloval, da ni bilo zaradi preskromnih sredstev mogoče ugoditi vsem prošnjam.

Sledilo je še glasovanje o izrednem načrtu del in posegov za leti 1985/86. V tem okviru namerava KGS, kot je v svojem poročilu dejal predsednik Budin, dodeliti 33 milijonov in pol lir doberdobski občini za ureditve načrta za ovrednotenje Doberdobskega jezera, 30 milijonov lir devinsko-nabrežinski občini za ovrednotenje hriba Grmada, repentabrski občini pa 20 milijonov lir za preureditev Tabra in 12 milijonov lir za potrebe telovadnice. Na področju družbenih struktur bo KGS dala 50 milijonov lir prispevka zgonski občini za dograditev občinske knjižnice v Saležu, 56 milijonov lir dolinski občini za ureditev srenjske hiše na Gročani, 25 milijonov lir Gospodarski zadrugi Dol-Poljane za nakup zemljišča, na katerem bodo gradili večnamenski socialni center, 65 milijonov in pol Gospodarski zadrugi Skala iz Gropade za nakup poslopja za društveni sedež in 40 milijonov lir Konzorciju za kraški vodovod za nakup posebne naprave za ugotavljanje vodnih puščanj. Tudi te predloge upravnega sveta KGS je skupščina soglasno sprejela. V razpravo je posegel le Tul (SSk), ki je pripomnil, da bi bilo treba bolj funkcionalizirati roke za vlaganje prošenj in zagotoviti možnosti širše izbire.

Redni občni zbor našega raziskovalnega inštituta

SLORI na pragu organizacijske in raziskovalne preusmeritve

Slovenski raziskovalni inštitut SLO-RI je na letošnjem občnem zboru že dvanajstič predstavljal svojim članom in javnim občilom svoje delovanje, namene, načrte in seveda tudi težave, ki so predvsem finančne, pa tudi administrativne in organizacijske značaja. Tokratni občni zbor, ki se je v četrtek zvečer odvijal v Gregorčičevi dvorani, je bil sicer bolj formalnega značaja. Uvodnim besedam predsednika SLORI Aljoše Volčiča, ki je prisotnim članom predstavil dnevni red za sedanjost, je sledilo daljše poročilo upravnega odbora. Poročilo je prebral ravnatelj Darko Bratina. Predvsem je poudaril dejstvo, da je Slovenski raziskovalni inštitut za letošnjim letom stopil v novo in izredno pomembno obdobje svoje organizacijske in raziskovalne preusmeritve. Trud SLORI za modernizacijo infrastrukture dobiva torej konkretnije oblike. Izredno je pomembna obogatitev knjižne in revijalne dokumentacije, ki je za učinkovito delovanje takšne ustanove nujno potrebna. Prav tako je bistvena uvedba računalniške opreme.

Že na lanskem občnem zboru je prišla do izraza želja po vsebinskih spremembah. Vedno izrazitejša je namreč zahteva po poglobljenem in bolj specializiranem znanstvenoraziskovalnem delu, potreba po temeljitejšem in kvalitetnejšem bazičnem znanju. Za bodoče delovanje SLORI pa bo predvsem pomemben naslednji občni zbor, ko bodo člani razpravljali o spremembi statuta.

Možnost učinkovitejšega soočanja z vprašanji slovenske manjšine bodo okrepili tako imenovani »zametki oddelkov«, ki delujejo okrog SLORI in obravnavajo pomembna področja kot ekonomijo, politologijo, demografijo, sociologijo, psihologijo, socialno geografijo, sociolingvistiko in pravo. Ti oddelki sestavljajo raziskovalne ekipe z zunanjimi sodelavci. Obenem skuša Slovenski raziskovalni inštitut spodbuditi ustanovitve »razmišljujočih satelitov«, novih delovnih skupin strokovnjakov za preučevanje manj poznanih področij, kot so psihoanaliza, tehnologija, logika in epistemologija.

Prof. Bratina je v poročilu omenil tudi skrb SLORI za kadrovske izpolnjevanje mladine in obnovitev seminarne dejavnosti za univerzitetne

študente. Ob koncu pa je še omenil periodično publikacijo z naslovom »SLORI — dosje«, ki bo izhajala dvakrat letno, ter sodelovanje Slovenskega raziskovalnega inštituta z drugimi raziskovalnimi ustanovami v naši deželi, pa tudi v matični domovini in v Evropi.

Poročilo je sledila krajša razprava, nato pa so se po običajnem vrstnem

redu vseh občnih zborov zvrstili najprej obravnava proračuna in predračuna ustanove, ki ga je predstavil tajnik Sergij Lipovec, ter poročilo nadzornega odbora. Predsednik odbora Stanislav Renko je poudaril, da je bilo delo SLORI v tem letu skrajno uspešno, in to kljub birokratskim zapletljajem in omejenim sredstvom.

Trideset let dirigiranja Ignacija Ote

Zborovodja, skladatelj in prosvetni delavec Ignacij Ota slavi letos pomemben umetniški jubilej. 30 let namreč vodi MPZ Valentin Vodnik iz Doline. Vseskozi pa se udeležuje s komponiranjem zborovskih skladb, ki so večinoma namenjene moškim zborom, uglasbil pa je tudi lepo število ljudskih in otroških pesmi. Nekaj njegovih izvornih skladb je doživel velik odmev.

Zbor Valentin Vodnik bo svojega neutrudnega umetniškega in duhovnega vodjo skupaj z dolinskim društvom proslavil s celovečernim koncertom v občinskem gledališču "F. Prešeren" v Boljuncu drevi ob 20.30.

Predavanje prof. Riccarda Luccia v krožku ARCI

V Barkovljah o dvojezičnosti in sožitju

Italijanski kulturno-rekreativni krožek ARCI je v začetku tedna priredil na svojem sedežu v Rumeni hiši na Furlanski cesti zanimivo razpravo na temo »Dvojezičnost in sožitje«.

Glavni razpravljalec na večeru je bil profesor Riccardo Luccio, zdravnik, psiholog, glasbenik, pa tudi socialno in politično močno angažiran delavec, kot sta ga poslušalcev predstavili zastopniki krožka ARCI Giuditta Giraldi in Majda Furlan. Šlo je za prvo konferenco, ki jo je omenjeni krožek v tej sezoni priredil na tako zanimivo tematiko in to prav na barkovljanskem področju, kot je dejala Furlanova, ki je zelo razcepljeno in močno pomešano s slovenskim in italijanskim prebivalstvom.

Naslov teme, pa tudi ime predavatelja, ki komaj 8 let biva v Trstu, a se je v enem letu naučil že toliko slovenščine, da se lahko o marsičem pogovori z vsakim Slovincem, sta pritegnila v sicer majhno dvorano, kar lepo število poslušalcev slovenske in italijanske narodnosti.

Prisotni so z zanimanjem sledili izvajanju ter se nato z velikim navdušenjem posegli v razpravo, ki se ni in ni mogla zaključiti, toliko je bilo vprašanj in razlag. Tako je bilo ob koncu že dogovorjeno, da bo v kratkem prišlo do nadaljevanja tega predavanja, ki je vzbudilo tolikšen interes.

Predavatelj ni Tržčan in zato gleda na dogajanja v tem mestu, na nerazumljivo postopanje večine do slovenske manjšine, na njen odločen upor proti vsakemu zblizanju ali boljšemu medsebojnemu spoznavanju, z velikim začudenjem.

»Večinski narod,« je dejal profesor Luccio, »izgublja edinstveno priložnost, da bi svojo kulturo povezal in obogatil s slovensko kulturo, kar bi bilo za obe pomembno in tudi koristno. Mogoče se tudi Slovenci preveč zapirajo vase,« je dejal, »vendar je na večinskem narodu glavna naloga, da se odpre, da pokaže pripravljenost za vsestransko sodelovanje, mirno sožitje, predvsem pa za odprtost sodelovanja na kulturnem področju.«

Strokovno je spregovoril o dvojezičnosti, o tem, kako sprejema dvojezičnost slovenski otrok, ki raste v slovenskem okolju in v slovenski šoli in kako jo z druge strani sprejema italijanski otrok ali pa otrok iz mešanega zakona, ki ima le malo možnosti, da se spozna s svojim slovenskim vrstnikom, še manj pa, da spozna njegov jezik. Otrok, je med drugim poudaril predavatelj, lahko dojema jezike, vendar zahteva vedno jasno razlago in prav tako jasno razmejitev med obema jezikoma. Če bo v šoli prav tako slišal slovenščino, potem bo razumel, zakaj mora z drugimi, ki slovenščine ne zna-

pismo uredništvu

Mladinci ZSMS o incidentu

Spoštovani tovariš urednik!

Zahvaljujemo se Vam za pozornost, ki ste jo v vašem dnevniku namenili srečanju mladinskih organizacij, gibanj in združenj iz Slovenije in dežele Furlanije-Juljske krajine v Trstu. Ob tem pa želimo članek dopolniti z naslednjim: Naslov na 4. strani Mladinci z obeh strani meje so odločno obsodili zlorabo umora graškega ribiča na morski meji, ni povsem ustrezen. Udeleženci sestanka v svojih razpravah in končnem dokumentu dogodka na morju nismo ocenjevali in imenovali kot umor, temveč kot nesrečni dogodek s smrtnimi posledicami, ki ga ni nihče pričakoval, še manj pa želel. Razlike med umorom in nesrečnim dogodkom pa verjetno ni potrebno razlagati. Dodali bi še, da smo ta dogodek obžalovali, nismo pa ga obsojali, saj verjamemo ugotovitvam preiskovalnega postopka ob tem primeru. Izraz umor se kasneje pojavi tudi v nadaljevanju članka in zato je prav, da ponovimo, da ta beseda v primerih tega dogodka ni bila tako podana. Tudi sicer so izjave posameznih udeležencev in razpravljavcev nekoliko poenostavljene in se včasih berejo drugače, kot pa so bile izrečene. Nasploh pa velja poudariti, da smo nekateri razpravljavci, predvsem pa vsi iz Slovenije, opozarjali, da prva točka dokumenta ne sme biti tolmačena kot obsodba tega konkretnega dogodka, temveč kot načelno obsojanje uporabe sile pri urejanju obmejnih vprašanj, ko so na voljo tudi druga sredstva, ker italijanska javnost še vedno ne verja-

me poročilo preiskovalnega sodnika Gregorja Velkavrha, da so bili uporabljeni vsi postopki in sredstva, ki so predpisana za ravnanje v takih primerih. Te dopolnitve vam posredujemo ob spoznanju, ki je skupno, da sta bili srečanja mladih z obeh strani meja v Sežani in v Trstu velikega pomena za nadaljnjo krepitve sodelovanja ne le med mladimi, pač pa z vsemi ljudmi, ki živimo ob tej, kljub ocenam, najbolj odprti meji v Evropi. Da je temu res tako, dokazujejo dogovori o nekaterih skupnih akcijah na področju ekologije, kulturnih srečanj in podobno. O pomenu pozivov udeležencev srečanja k večjemu spoznavanju in razumevanju med Italijani in Slovenci v Italiji pa bi gotovo Vi povedali več, saj v tem okolju živite in ga soustvarjate. Hvala za razumevanje in tovariški pozdrav.

Mitja Butul (predsednik medobčinskega sveta ZSMS Obalno-kraške regije Koper) in Brane Tomažič (predsednik medobčinskega sveta ZSMS Severnoprimske regije)

Pripis uredništva

Že dan po objavi poročila, na katerega se pismo nanaša, smo v časopisu objavili popravek, s katerim smo pojasnili, da ni nihče od prisotnih na tiskovni konferenci uporabil besede umor. Glede izjav in prispevkov k razpravi pa je bila nujna sinteza, kar seveda lahko privede k poenostavitvi. O dokumentu samem pa so seveda možne različne interpretacije.

Na Opčinah drevi koncert pobratenih zborov

Moški pevski zbor Tabor z Opčin bo letos gostil že peto srečanje moških pevskih zborov, ki jih družijo prijateljska lista, podpisana leta 1982. Tedaj so namreč openski pevci skupaj z zbori Franc Zgonik iz Branika, Jarja iz Trbovelj, Vres iz Prevalj in Folte Hartman iz Pliberka podpisali listino "od Korotana do Jadrana", ki je združila pevce na zemlji, kjer živi slovenski narod. Od takrat se zbori redno srečujejo na skupnih koncertih, ki jih izmenično prirejajo v krajih, kjer so doma.

Openski moški zbor je več let vzdrževal stike s pevskim zborom Jarja iz Trbovelj, prijateljska srečanja so se vrstila z izmenjavo koncertov vsako leto. Iz tega prijateljskega sodelovanja se je porodila misel o obogatitvi tovrstnih srečanj in želja po njihovi poživitvi in spremembi. Razširil se je tudi krog sodelovanja, ki danes šteje, kot rečeno, pet zborov.

Drevi bo na Opčinah torej tak koncert pod geslom S pesmijo naprej! Razdeljen bo v dva dela: najprej bodo nastopili gostje, ki bodo zapeli vsak po tri pesmi, v drugem delu pa se bo na oder stremilo približno 160 pevcev in zapelo 10 pesmi.

Tržaška občina sporoča, da bodo lahko brivski in frizerski saloni v času med 15. in 31. decembrom odprti vsak delavnik (brez tedenskega počitka). 24. decembra bodo lahko odprti od 8. ure do 12.30 in od 15.30 do 19. ure, 31. decembra pa od 8. do 14. ure.

Po protestu prebivalstva

Sinhrotron: odložena razprava o ugovorih

Razprava o ugovorih proti lokaciji sinhrotrona pri Bazovici v tržaškem občinskem svetu je odložena na čas po božičnih in novoletnih počitnicah. Na to zahtevo, ki sta jo bila postavila občinska svetovalca De Rosa (KPI) in Parovel (MT) pristojnemu odborniku Vattovaniju že na razširjeni seji vzhodnokraškega rajonskega sosveta v Bazovici, je včeraj pristal tržaški župan Staffieri na seji načelnikov svetovalskih skupin.

Zato je torej upati, da bo globlja proučitev vseh mogočih lokacij lahko privedla do drugačne odločitve, oziroma do sklepa o namestitvi sinhrotrona na ozemlje Območja za znanstvene raziskave, kot upravičeno zahtevajo prebivalci vasi Vzhodnega Krasa in organizacije, ki jih zastopajo, od SKGZ do Kmečke zveze, Slovenskega deželne gospodarskega združenja, Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi in vse krajevne kulturne, športne in politične organizacije.

Na četrtkovi seji tržaškega pokrajinskega sveta

Problem prostorov zavoda Zois in uradov Šolskega skrbništva

Prostorski problemi v krajevnih šolskih zavodih in v samem Šolskem skrbništvu so bili deležni precejšnje pozornosti na četrtkovi seji tržaškega pokrajinskega sveta. Pristojni odbornik in podpredsednik Pokrajine Cervesi je namreč odgovarjal na vrsto interpelacij, ki mu jih je naslovil načelnik svetovalske skupine KPI Martone, ki je v njih ugotavljal, kako so razmere v več primerih neustrezne rednemu poteku pouka in kako uprava ponavadi ukrepa zgolj tedaj, ko postajajo nevdružne.

Odbornik za javna dela je v svojih odgovorih zagotovil, da si uprava prizadeva pravočasno urejevati razmere in izvajati potrebna redna in izredna vzdrževalna dela, kakor hitro je s potrebami seznanjena. Tako je nastopila v primerih zavodov Deledda (laboratorij) in Oberdan, tako da so se že problemi uredili, ali pa bodo rešeni v začetku prihodnjega leta.

Glede prostorske stiske slovenskega trgovskega zavoda Žiga Zois je Cervesi dejal, da se je njegovo vodstvo zanimalo za uporabo drugega nadstropja v poslopiju bivše umobolnice, toda do pred kratkim, ko je nastopila druga zakonodaja, Pokrajina ni smela opraviti potrebnih prilagovalnih del. Sedaj pa je v prilagoditvi proračuna za letošnje leto dodelila 30 milijonov lir za nujna pleskarska dela in za higienijske prostore, kar odpira perspektivo, da se v relativno kratkem času odpre

možnost uporabe omenjenih prostorov. S tem v zvezi je odbornik že imel srečanja z vodstvom zavodov Zois in Stefan (ki se tudi zavzema za dodelitev dela prostorov v drugem nadstropju) in jima tudi izročil mape prostorov, ki naj bi si jih razdelila. Rešitev vprašanja je sicer nekoliko upočasnila zadeva okrog prostorov Šolskega skrbništva, je dejal Cervesi, ki se je pa obvezal, da bo sedaj stvar pospešil v dogovoru z obema slovenskima šolama.

Glede prostorov skrbništva pa je odbornik zagotovil, da nikoli ni bilo nevarnosti z gledišča statike, zaradi česar je bila po njegovem povsem neupravičena prepoved uporabe prostorov, ki jo je odredila tržaška občina. Sedaj so našli že znano začasno rešitev (delno uporabo starega sedeža in delno preselitev uradov v Ul. Cuman), urejevalna dela na starem sedežu skrbništva za skupnih 500 milijonov lir pa bodo dokončali v dveh letih.

■ **Zaradi nedavnih stavk** v nekaterih bankah je tržaški prefekt podaljšal roke vseh plačil in bančnih operacij s strankami, ki so zapadli v dneh stavke. Odlok zadeva Banco commerciale, Banco d'America e d'Italia, banko Credito italiano in hranilnico CRUP (Cassa di Risparmio di Udine e Pordenone). Roki plačil, ki so zapadli med 24. in 28. novembrom ter 1. in 2. decembra, so podaljšani za 15 dni, od 3. decembra dalje.

Predavanje na Inštitutu za slovensko filologijo

Pesimistične slutnje dr. Jožeta Toporišiča

Odsek za slovenski jezik pri Narodni in študijski knjižnici je v sodelovanju z Inštitutom za slovensko filologijo pri Tržaški univerzi priredil predavanje dr. Jožeta Toporišiča, docenta za slovenski knjižni jezik in stilistiko na ljubljanski Filozofski fakulteti, o slovenskem povojnem jezikoslovju. Po uvodnem pozdravu je ravnatelj NSK Milan Pahor poudaril, da je to prvo predavanje novoustanovljenega Odseka, ki ga vodi prof. Ljudmila Cvetek-Russi. Ob zaključku šolskega leta bodo o tem in nadaljnjih predavanjih prihodnja bodo posvečena jeziku v

javnih občil, kot je napovedala prof. Marija Pirjevec - izdani zvezki, ki naj sestavljajo uboraben priručnik. V okvir dokaj ambicioznih programov Knjižnice in Inštituta spada tudi ustanovitev "jezikovne posvetovalnice".

Dr. Toporišič, ki je med drugih avtor mnogih razprav o slovenskem jeziku, je kot začetnik nove smeri ena najuglednejših osebnosti v slovenskem prostoru na področju jezikoslovja in je kot tak tudi nastopal v sicer preskromni in pretesni predavalnici univerzitetnega Inštituta. Povojno obdobje je razdelil na desetletja z začetkom 1. 1944, zadnje desetletje pa je seveda šele na začetku. Precej pozornosti je posvetil "reorganizaciji jezikoslovja" v letih 1944-1948 in osebnostim te dobe, kot so bili Breznik, Bajec, Kolarič in Rupel. Po navedbi najvažnejših izdaj slovnice, priručnikov, pravopisa in jezikoslovnih revij se je predavatelj ustavil predvsem pri desetletju 1964-1973, oziroma pri dobi uveljavljanja strukturalnega jezikoslovja. Pri obravnavanju izdaj v zadnjih letih in sodobnih težnjah se prof. Toporišič ni mogel izogniti kritičnim pripombam o razdvojenosti slovenskih jezikoslovcem in o zaviralnem poseganju s strani Akademije, kar je dalo njegovim zaključnim mislim dokaj pesimističen prizvok, ki ga seveda ni omililo vprašanje v zvezi z že nestrpno pričakovano izdajo Slovenskega pravopisa.

(nak)

Danes začetek Grbčevih dni

V Domu Jakoba Ukmarja v Škednju se danes ob 18. uri z odprtjem razstave o življenju in delu Ivana Grbca začnejo »Grbčevi dnevi«, ki so jih pripravili osnovna šola I. Grbec, Dom Jakoba Ukmarja in KD I. Grbec. Jutri ob 16. uri bo v prostorih KD Ivan Grbec osrednja proslava, na kateri bo o štednjem skladatelju govoril tržaški glasbenik in Grbčev učenc prof. Pavle Merku. Nastopili bodo ženski zbor Ivan Grbec, štednjski mešani pevski zbor, pianistka Neva Merlak in sopranistka Ljuba Berč, ki jo bo na klavir spremljala Anna Luci Sanvitale. »Grbčeve dneve« bo v petek, 19. decembra, sklenila šolska prireditelj.

Podelitev srebrne medalje Miljam priznanje vsem žrtvam za svobodo

Poročali smo že, da je Uradni list objavil zakonski odlok predsednika republike, s katerim je konec preteklega avgusta podelil Miljam in še drugima dvema italijanskima mestecema srebrno medaljo za vojaške zasluge v času partizanskega odpora proti nacistom. Ob tej novici se je nemudoma sestal miljski občinski odbor, ki je izrazil veliko zadovoljstvo ob odličju, za katero se je že dolgo zavzemal in ki — kot beremo v tiskovnem sporočilu miljske občinske uprave — končno daje priznanje italijanskim in slovenskim žrtvam protifašističnega boja in odpornosti.

Med padlimi obeh narodnosti, ženskami in moškimi, še posebej izstopajo osebnosti, kot so bili Luigi Frausin, Natale Kolarich in Alma Vivoda, hkrati pa gre priznanje vsem tistim, ki so se udeležili osvobodilnega boja, ki so bili deportirani, konfinirani ali obsojeni od fašističnega posebnega sodišča.

Miljski občinski odbor je izrazil posebno zahvalo tržaškemu in miljskemu združenju bivših partizanov VZPI-ANPI, Inštitutu za zgodovino odporniškega gibanja Furlanije-Juljske krajine in vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri potrpeljivem delu rekonstrukcije takratnih dogajanj. Na njegovem temelju je bilo končno mogoče postaviti na pravo mesto politični in vojaški prispevek miljske občine k osvobodilnemu boju.

Jutri na openskem strelišču počastitev spomina na Pinka Tomažiča in tovariše

Pokrajinski odbor Vsedravnega združenja italijanskih antifašističnih političnih preganjancev ANPPA bo jutri, 14. decembra, priredil na strelišču pri Opčinah svečanost v počastitev spomina Pinka Tomažiča, Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadnala, ki jih je pred 45 leti obsodilo na smrt posebno fašistično sodišče.

Na slovesnosti, ki se bo začela ob 15. uri in ji bo predsedoval Drago Gorup, bosta govorila senatorka Jelka Gerbec in Alessandro Perelli, nastopila pa bosta moški in mešani pevski zbor »Tabor« z Opčin.

■ **Župan občine Dolina je včeraj poslal predsednikom skupnosti Alpe-Jadran telegram z naslednjo vsebino:**

»V zvezi z našim pozivom, z dne 1. julija letos, glede zmanjšanja jedrskega orožja in denuklearizacije naših dežel, pričakujemo dobrodošel odgovor v dokaz volje po omikanem dialogu za bodočnost miru in dela. Pristrčen pozdrav, Edvin Švab, župan občine Dolina.«

Res nevsakdanja pot do zaslужka

Zgodba 46-letne prostitutke Marie Luigie Frausin, po rodu iz Milj in brez stalnega bivališča, bi lahko marsikomu privabila nasmehe na ustnice, če ne bi bila v resnici žalosten dokaz o tem, kako lahko človek hudo zavozi svoje življenje.

Sodna policija jo je včeraj spravila v koronejske zapore in jo prijavila sodstvu, potem ko je zbrala kakih pol ducata prijav njenih "klientov", ki so se nabrale v teku leta. Povsem upravičeno pa je sklepati, da se večina, v skrbi za svoje dobro ime, ni odločila za prijavo.

In kaj je pravzaprav v ozadju teh prijav? Ženska je potencialne "kliente" navadno zvalila v svoj avtomobil, audi 100 — katerega zakoniti lastnik je neki njen prijatelj iz Ville Vicentine — in jih prepričala, da so šli z njo po benzin. Na črpalci (seveda samopostrežni), so ji kavalirsko napolnili rezervoar, predno pa so se uspeli vrniti v avtomobil, je Frausinova z vso hitrostjo odpeljala. Z njo je v vozilu navadno ostala tudi "klientova" torbica ali pa suknič in seveda primeren šop bankovcev. Preiskovalci pravijo, da je na tak način uspela zbrati lepo število milijonov, saj je znala izbirati primerne osebe na primernih krajih.

Naj dodamo, da je Frausinova stara znanca policije in sodnje, saj je bila že večkrat prijavljena zaradi kraje, ilegalnega splava, povzročitve poškodb, nadlegovanja, osceneh dejanj, pretepa in goljufije.

Trieste Consult prireja simpozij o informatiki v zavarovalništvu

Na tržaški Univerzi bo 18. in 19. decembra vsedravnji simpozij na temo »Informatika, dejavniki preoblikovanja zavarovalnih struktur in komercialnih sistemov«. Prireditelj je tržaška ustanova Trieste Consult, ki redno (tokrat že tretjič) pripravlja tovrstna letna srečanja, katerih namen je razpravljati in analizirati najaktualnejša vprašanja s področja storitev in sodobnega terciarnega sektorja.

Simpozija, katerega pokrovitelj bo IBM Italia, se bodo udeležili predstavniki največjih italijanskih zavarovalnih družb, kot so Assitalia, Generali, Lloyd Adriatico, RAS, Tirrenia, Unipol in v informatiki specializirani podjetji, kot Informatika FVG, Italsiel, IAMA in IBM Italia. Dva delovna dneva, za katera je gostoljubje ponudila tržaška Univerza, bosta tako še enkrat potrdila tesno zvezo med akademskim svetom in proizvodnjo, udeležencem pa bosta omogočila razviti vprašanja uporabe informatike na zavarovalniškem tržišču, kjer ima še velike potencialne možnosti.

Božični koncert gledališča Verdi

Tudi letos bo gledališče »Giuseppe Verdi« priredilo tradicionalni božični koncert, ki bo v torek, 23. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Frančiška v Ulici Giulia. Obiskovalci bodo lahko pri-

Stavka družinskih zdravnikov: poseg deželne sindikata CGIL

Deželna zveza javnih uslužbencev sindikata CGIL skuša omiliti polemiki, ki jo je v teh dneh vžgalo tiskovno sporočilo tržaških tajništva Nove delavske zbornice CGIL in Zveze javnih uslužbencev CGIL. Deželni tajnik Antongiulio Bua je včeraj izdal komunikacijo, v katerem je rečeno, da bi morala obnovitev konvencij nuditi priložnost za rekvizifikacijo vloge družinskih zdravnikov v okviru državne

javne službe. Ob primernem plačilu naj bi zdravniki izboljšali svoje storitve, kar naj bi prispevalo k temu, da bi se pacienti ne zatekali tako pogosto v bolnišnice in da bi se tako zmanjšali javni stroški za specialistične preglede. »Na tej osnovi,« piše deželni tajnik, »smo vsak čas pripravljeni na različne sestanke z Italijansko zvezo zdravnikov splošne prakse (FIMMG). Glede stavke pa ta sindikat meni, da je v nasprotju z duhom kodeksov o samoureditvi pravice do stavke in v škodo pacientom, tako zaradi načina kot zaradi časa, v katerih poteka.«

Deželno tajništvo se s tem implicitno distancira od stališča, ki sta ga do stavke zavzeli pokrajinski tajništvi Nove delavske zbornice in Zveze javnih uslužbencev CGIL. Tajništvi sta v komunikaciji, ki smo ga objavili 11. t. m., izrazili globoko razhajanje ob oblikah boja, ki se jih poslužujejo družinski zdravniki, zahtevajoč od pacientov plačilo za svoje storitve, češ da je to zadržanje »podobno pravemu izsiljevanju« in »nelegalna oblika boja«. Kako so reagirali stavkajoči zdravniki na te obtožbe, dovolj jasno izhaja iz pisma uredništvu dr. Marijana Spetiča, ki smo ga objavili včeraj.

■ **Od včeraj ima tudi Trst svoj odsek Italijanskega sklada za okolje FAI, ki mu predseduje Etta Carignani.** Na predstavitveni tiskovni konferenci so povedali, da bo njegov glavni cilj »ohraniti vsaj delček Trsta in ga odpreti javnosti.«

V ponedeljek zapade rok za prijavo vinskega pridelka

V ponedeljek, 15. decembra, zapade rok za prijavo letošnjega vinskega pridelka. Kot znano, obveznost prijave ne zadeva tistih vinogradnikov, ki pridelajo manj kot 10 hl vina in tistih, ki imajo manj kot 1000 kvadratnih metrov vinograda, vendar pod pogojem, da vina ne prodajajo ali prevažajo. Kmečka zveza, ki je tudi letos pomagala pri izpolnjevanju zapletenih obrazcev in v ta namen priredila vrsto srečanj za sestavljanje prijav, sporoča, da je še danes na razpolago za pomoč vsem zamudnikom. Tisti, ki še niso sestavili prijave, se lahko zgledajo v njenih uradih do 12.30.

Božično razpoloženje v devinskem Zavodu združenega sveta

Študentje devinskega Zavoda združenega sveta so si letos pričarali predpraznično ozračje s takoumenovano »izmenjavo daril«, igro, ki se naslanja na tradicijo nordijskih dežel.

Njena pravila so precej preprosta. Študentje, pa tudi učno osebje zavoda so že pred dvema tednoma začeli prejemati darila neznanega darovalca. Seveda je vsakdo ugibal, kdo mu jih pošilja, za ime neznanca pa so obdarovani študentje zvedeli šele na prireditvi, ki so jo imeli pretekli četrtek.

Za dijake devinskega zavoda se bodo božične počitnice začele že danes. Marsikdo se za praznike zaradi prevelikih razdalj ne bo mogel vrniti domov. To bodo lahko storili le evropski študentje, z njimi pa bodo decembrske praznike preživeli tudi njihovi sošolci iz držav z onkraj Atlantika in Pacifika. Redne lekcije se bodo spet začele 8. januarja.

ERS KVIZ □ KARST BROTHERS KVIZ □ KARST BROTH

za jutrišnje oddajo (14. decembra) še vedno:

Pri živem srebru so ugotovljeni tile izotopi: 80-Hg-202, 80-Hg-204, 80-Hg-197 in 80-Hg-200. Koliko protonov, nevtronov in elektronov vsebujejo?

Če boste do jutri odkrili pravilni odgovor, telefonirajte od 14.30 dalje v oddaji Ma ka ste m...? na št. 631065.

Za pravilne odgovore so tedenske nagrade plošče, LP-ji in kasete, za najduhovitejše pa tri končne nagrade (walk-man).

† Zapustil nas je naš dragi

Ivan Smerdel

Pogreb bo danes ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnice.

Žalostno vest sporočajo: žena Nada, hči Tatiana, brat, sestre, tast in tašča, zeti, nečaki in drugi sorodniki.

Prisrčno se zahvaljujemo zdravniku dr. Ukmarju.

Trst, 13. decembra 1986

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Občina Trst sočustvuje ob smrti

MARIA DANIELA GRBCA

občinskega svetovalca od 1966. do 1972. leta.

OŠ IVAN GRBEC - DOM JAKOBA UKMARJA - KD IVAN GRBEC
 priredijo
GRBČEVE DNEVE
 ob 20-letnici smrti IVANA GRBCA
 Danes, 13. t. m., ob 18. uri v Domu Jakoba Ukmarja
 OTVORITEV RAZSTAVE O ŽIVLJENJU IN DELU IVANA GRBCA
 Jutri, 14. t. m., ob 16. uri v KD Ivan Grbec
 SLAVNOSTNA PROSLAVA
 V petek, 19. t. m., ob 14. uri v OŠ Ivan Grbec
SPOMINI NA IVANA GRBCA
 polaganje venca in šolska prireditev

Danes, 13. t. m. bo v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu
SLAVNOSTNI KONCERT MPZ V. VODNIK
 ob 30-letnici dirigiranja pevovodje IGNACIJA OTE
 Vljudno vabljeni

Jutri, 14. decembra, ob 17.00 bo v telovadnici v Repnu
prijateljsko praznovanje desetletnice delovanja
g. Antona Bedenčiča, župnika na Repentabru.
 Sodelujejo: mladinski in dekliški pevski zbor Vesela pomlad, ansambel Zvezde, mešani pevski zbor sv. Jerneja z Opčin, otroški in mladinski pevski zbor Zvonček, ansambel Burja in ženski pevski zbor Repentabor.
 Po kulturnem sporedu bomo skupno nazdravili g. Tonetu.

gledališča
VERDI
 Danes ob 17. uri ponovitev V. Bellinijeve opere NORMA. Naslednja predstava bo v sredo, 17. t. m., ob 20. uri.
 Jutri ob 16. uri šesta predstava Wagnerjeve opere IL VASCELLO FANTASMA. Dirigent in režiser Gustav Kuhn.
GLEDALIŠČE ROSSETTI
 Danes ob 10.30 (za šole) in ob 20.30 bo na sporedu delo G. B. Shawa NON SI PUO MAI SAPERE. Nastopajo Ernesto Calindri, Olga Villi, Luigi Pistilli, Antonio Fattorini, Patrizia Milani. Režija - Lamberto Puggelli. Predstava je izven abonmaja. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Jutri zadržna predstava ob 16. uri.
CRISTALLO - LA CONTRADA
 Danes ob 20.30 bo na sporedu Topolovo delo UN'ORA D'AMORE. Režija - Francesco Macedonio. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti ali uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča. Ponovitev do 21. t. m.
Nedeljski koncerti - Jutri, 14. t. m., ob 11. uri bo komorna skupina gledališča Verdi izvajala skladbe Monteverdija, Animuccie, Lassa in Gabriellija. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.
CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
 V ponedeljek, 15. t. m., ob 20. uri: BIG BAND RTV LJUBLJANA. Solista Hanne Boel - Danska in John Shroeder - ZR Nemčija.
 V sredo, 17. t. m., ob 19.30: G. Verdi NA-BUCCO. Gostovanje SNG - Opera in balet Ljubljana.
Mala dvorana
 Danes, 13. t. m., ob 11. uri: Otroška matineja - Pesmi o zimi in Dedku Mrazu z Janezom Bitencem.
 Jutri, 14. t. m., ob 11. uri: ZEMLJA - večer umetnosti giba na temo o zemlji. Gostuje Stalno slovensko gledališče iz Trsta.
 V ponedeljek, 15. t. m., ob 20. uri: BUDDIES - celovečerni film. Režija Arthur Bressan. (Aids - Tema filma in gledališča ter družbeno-medicinski problemi).
Srednja dvorana
 Jutri, 14. t. m., ob 18. uri: ALPSKO SANJARJENJE - Plesni teater Ljubljana; ob 20.30: ABSTRAKCIJE - premiera.
Okrogla dvorana
 V petek, 19. ob 22. uri in v soboto, 20., ob 20.30: B. Čosić BEL TEMPO, Atelje 212 - Beograd. Režija - Vladimir Aleksić.
KULTURNI DOM - Nova Gorica
Velika dvorana
 V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.15: Prednovoletno srečanje z vokalno instrumentalno skupino BIG BEN.

kino
ARISTON - 16.30, 22.00 Round Midnight, dram., ZDA 1986, 130'; r. Bernard Tavernier; i. Dexter Gordon, François Cluzet.
EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 Storia d'amore, dram., It. 1986, r. Francesco Maselli; i. Valeria Golino, Blas Roca Rey.
EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 Il nome della rosa, dram., It./Fr. 1986, 127'; r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham.
FENICE - 17.45, 22.15 A proposito della notte scorsa, kom., ZDA 1986, 110'; r. Edward Zwick; i. Demi Moore, Rob Lowe.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Italian Fast Food, kom., It. 1986, 90'; r. Lodovico Gasperini; i. Sergio Vastano, Susanna Messaggio.
NAZIONALE I - 16.00, 22.00 F/X - effetto mortale, fant., ZDA 1986, 110'; r. Roy Mandel; i. Barbara Brown, Bert Denney.
NAZIONALE III - 16.00, 22.00 The Hitcher - La Lunga strada della paura, dram., ZDA 1986, 97'; r. Robert Harmon; i. Rutger Hauer, Jennifer Jason Leigh, □
NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Accademia militare, kom., ZDA 1986, 100'; r. B. Convy; i. Chris Lemmon, Lloyd Bridges.
EDEN - 15.30, 22.00 I vizi di Marilyn, □□
MIGNON - 16.00, 22.15 Fantasia, ris., ZDA 1940, 120'; prod. Walt Disney.
CAPITOL - 16.30, 22.00 Top Gun, akc., ZDA 1986, 100'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.
ALCIONE - 15.00, 22.00 Grosso guato a Chinatown, fant., ZDA 1986, 111'; r. John Carpenter; i. Kim Cattral, Kurt Russell.
LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Fuori orario, dram., ZDA 1985, 104'; r. Martin Scorsese; i. Griffin Dunne, Rosanna Arquette.
VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Psycho III, srh., ZDA 1986; r. Anthony Perkins; i. Anthony Perkins, Diana Scarwid.
RADIO - 15.30, 21.30 Le svedesi lo vogliono così, porn., □□
 Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti
Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu KONCERT TRIA STEFANATO, BARTON, PETRACCHI - violina, klavir, kontrabas.
Moški pevski zbor TAVOR prireja danes, 13. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah KONCERT POBRATENIH ZBOROV. Sodelujejo pevci iz Branika, Trbovelj, Prevalj in iz Pliberka.
Glasbena matica Trst v sodelovanju z deželni sedežem RAI v Trstu - Ciklus koncertov MLADI MLADIM - V sredo, 17. t. m., ob 20.30 v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29 v Trstu: DANIELA MARIA BIANCHINI, sopran in MORENA MALAGUTI, klavir. La Diva l'Empire - glasba E. Satie. Vabljeni!

šolske vesti
Ravnateljstvo DTTZ "Ž. Zois" sporoča, da bodo RODITELJSKI SESTANKI v prostorih zavoda (Vrdelska cesta 13/II) v sredo, 17., in v četrtek, 19. t. m., po naslednjem razporedu: v sredo, 17., ob 16.30: I. r. geom., ob 17. uri: I. a, I. b, I. c, II. r. geom., ob 18.30: II. a, II. b, II. c, II. r. geom., IV. r. geom. in V. r. geom.; v četrtek, 18., ob 17. uri: III. a, III. b in III. c, ob 18. uri: IV. a, IV. b, V. a in V. b.

KROŽEK MLADIH KOMUNISTOV
 vabi na
PLES
 z ansablom LADY KILLER
 danes, 13. t. m. v Ljudskem domu v Križu ob 20.30

TK Galerija
 Ul. sv. Frančiška 20
 V teh dneh je izšla knjiga
O GRAFIČNEM OPUSU LOJZETA SPACALA
 Tržaška knjigarna in TK Galerija vas vabita v torek, 16. t. m., ob 18. uri na predstavitev knjige in na razstavo zadnjih umetnikovih grafik.

včeraj-danes
Danes, SOBOTA, 13. decembra LUCIJA
 Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.44 - Luna vzide ob 14.19 in zatone ob 4.54.
Jutri, NEDELJA, 14. decembra DUŠAN
PLIMOVANJE DANES: Ob 0.53 najnižja -13 cm, ob 7.08 najvišja 47 cm, ob 14.17 najnižja -52 cm, ob 20.48 najvišja 18 cm.
VREME VČERAJ: Temperatura zraka 7,2 stopinje, zračni tlak 1026,4 mb ustaljen, veter vzhodnik severovzhodnik, burja 20 km na uro, vlaga 54-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 12,1 stopinje.
ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI
Rodili so se: Michele Oeser, Giacomo Campagnolo, Jaqueline Steffé, Nicola Lorusso, Andrea Kvas.
Umrli so: 77-letna Maria Puissa, 65-letna Silvia Antonini, 82-letna Maria Sore, 92-letna Lucrezia Valcovich, 78-letni Teodoro Chiarella, 76-letni Domenico Locastro, 58-letna Bruna Baviera, 78-letna Maria Polacco, 85-letna Lucia Vouk, 95-letna Maria Purich, 51-letna Ines Maranzana, 85-letni Bruno Curtolo, 82-letna Maria Ferluga, 70-letna Maria Valentin, 67-letni Oreste Perisson, 58-letni Dorino Cattunar, 62-letni Marino Slatnich.

NACJOTU
 želimo, v pesmi in glasbi še dolgih let... vsaj še 3 x 10
 ZSKD
Odbor in mešani pevski zbor Slovenec iz Boršta in Zabrečca iskreno čestitata pevovodji
IGNACIJU OTI
 ob 30-letnici dirigiranja ter mu želita še veliko uspehov in zadoščenj.

razstave
 V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava Draga Tršarja - skulpture, bron in keramika.
 V občinski galeriji na Trgu Unità bo do 17. t. m. razstavljal svoja del tržaški slikar RENATO ARIOSI.
Mestna galerija - Ljubljana: DIALOG NAVZNOTER - DIALOG NAVZVEN. Razstavlja skupina italijanskih in slovenskih umetnikov iz Trsta, Gorice in Vidma.
 V galeriji Malcanton - Ul. Malcanton 14/A - bo od 14. t. m. do 3. januarja razstavljala svoje keramične izdelke ONDINA BRUNETTI.
 V galeriji Cartesius bodo od danes do 2. januarja na ogled grafike devetih slikarjev.
 V koprski galeriji Loža razstavlja do 19. decembra MILKO BAMBIČ. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure, v nedeljo samo jutraj. Jutri, 14. decembra, bo od 10. do 12. ure Milko Bambič brezplačno narisal obiskovalcem v katalog njihove portrete.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od torika, 9., do sobote, 13. decembra 1986
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
 Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarški drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35. PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
 Ul. dell'Istria 35, Trg Ospedale 8. PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve
KD F. Venturini vabi jutri, 14. t. m., ob 17. uri v Kulturni dom F. Prešeren v Boljuncu na novo predstavo FOLLIES 87 s čarodejem VIKYJEM. Pomagala mu bosta čarodeja VAN VEOS in ROSINI.
Jutri, 14. t. m., bo predstavila v barkovljanskem društvu v Ul. Cerreto, 12 svojo diplomsko nalogo, ki nosi naslov FAMIGLIE E TERRENI DI BARCOLA FRA IL '700 e '800, dr. Elisabetta NAVARRA. Predavanje bo sledila diskusija. Začetek ob 18. uri.
KD Lonjer-Katinara pripravlja za jutri, 14. t. m., v svojem društvenem sedežu v Lonjerju celodnevni OTROŠKI DIRENDAJ. Pričetek ob 10.30, sledile bodo skupinske igre, rajanje ipd. Direnđaj se bo predvidoma zaključil okrog 17. ure. Vabljeni otroci!
Glasbena matica Trst vabi na nastop, ki bo v četrtek, 18. t. m., ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Gallusovi dvorani - Ul. R. Manna 29.

menjalnica 12. 12. 1986
 Ameriški dolar 1390.— Japonski jen 8.—
 Nemška marka 691.— Švicarski frank 822.—
 Francoski frank 209.50 Avstrijski šiling 98.—
 Holandski florint 610.— Norveška krona 181.—
 Belgijski frank 32.50 Švedska krona 197.—
 Funt sterling 1970.— Portugalski eskudo 8.70
 Irski sterling 1868.— Španska peseta 9.70
 Danska krona 180.50 Avstralski dolar 860.—
 Grška drahma 9.30 Debeli dinar 2.50.—
 Kanadski dolar 990.— Drobni dinar 2.40.—

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

ROBIJU in GENI
 želi vso srečo
 Klapa

Danes se bosta poročila
ROBERT OTA in GENI KOZINA
 Občinskemu svetovalcu in njegovi izvoljenki želi vso srečo na novi življenjski poti
 Uprava občine Dolina

Danes stopata v skupno življenje
 tovariš **ROBERT OTA**
 in tovarišica **GENI KOZINA**
 Vso srečo jima želi
 Sekcija KPI občine Dolina

Ob življenjskem koraku voščijo
MARI IN IZVOLJENCU
 vse najboljše vile, škrti in čarovnice Kresne noči.

NACJOTU
 želimo, v pesmi in glasbi še dolgih let... vsaj še 3 x 10
 ZSKD

Odbor in mešani pevski zbor Slovenec iz Boršta in Zabrečca iskreno čestitata pevovodji
IGNACIJU OTI
 ob 30-letnici dirigiranja ter mu želita še veliko uspehov in zadoščenj.

čestitke
 Danes si na dolinskem županstvu nadeneta zakonski jarem **GENI KOZINA** in **ROBI OTA**. Svojem tajniku in njegovi izvoljenki iskreno čestitajo in želijo veliko sreče na skupni življenjski poti člani Zadruge Dolga krona.
 Tovarišu in prijatelju **IGNACIJU OTI** čestitata za uspešno delo Društvo Slovencev miljske občine in pevski zbor Jadran.
 Danes se vzameta **MARA** in **FURIO**. Da bi se imela vedno tako lepo kot danes jima želi letnik '66 - Križ.

Darujte v sklad Mitje Čuka
 Konfekcije
»FANY«
 Stefania Millo
zimsko oblačila za ženske in moške
 UL. FLAVIA DI STRAMARE 107 (ŽAVLJE): TEL.: 231118

Villini
 TRST - Goldonijev trg 5 - Tel.: 728315
 — STROJI ZA PLETENJE
Defendj
 — ŠIVALNI STROJI
 — PREDIVA
 Nudimo uvozno - izvozno dokumentacijo

mali oglasi
PRODAM akacijeva drva in kole za trte. Marko Žniderčič, Števerjan, Valerišče 19. Tel. v jutranjih ali večernih urah na št. 0481/884161.
OSMICO je odprl Slavko Novak, Mačkolje - Križpot. Toči belo in črno vino.
IŠČEM V NAJEM hišo ali stanovanje na Opčinah ali v okolici Opčin, ne glede na ceno. Tel. 228390.
OBRTNIŠKO PODJETJE išče vajenka, staro 15/16 let za takojšnjo zaposlitev. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Vajenka".
OSMICO je odprl Robert Pipan v Mavhinhah.
PRODAM dve nezazidljivi zemljišči v okolici Bazovice. Cena po dogovoru. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Nezazidljivo zemljišče".
PRODAM fiat 500. Interesenti naj tel. na št. 212988.
PRODAM ford ghia 1.300, letnik '79 avgust, metalizirane barve, v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 200583.
DEKLE izučeno za šiviljo, z izkušnjami v ročni obrti išče zaposlitev na področju šiviljstva ali umetne obrti. Tel. 211815.
PRODAM v centru Kopra veliko hišo z vrtom, lepa pozicija, potrebna popravil, primerna za hotel ali urade. Tel. 040/212096.
ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje v vili z vrtom na Opčinah ne stalno bivačojim v Trstu. Tel. 228390.
ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje v lepi hiši z vrtom v Repnu, primerno za dve osebi. Tel. 228390.
KUPIM staro enostanovanjsko hišo na Krasu ali v okolici Trsta. Telefonirati na št. 827094 od 14. do 15. ure.
PRODAJAMO panoramično gospodarsko poslopje potrebno popravila v Nasircu pri Kozini - 1 km od meje. Tel. 040/228156.
POLOVICO HIŠE z vrtom in večjo parcelo v Ptujju prodam ali zamenjam za enakovredno v slovenskem Primorju. Tel. 003861/349647 ali 003861/572105.
ZIDAR prevzame vsa zidarska dela ob morju. FRANČIŠ FRANJO, Grablovičeva 38, 61000 Ljubljana.
MIZARSKEGA VAJENCA, starega 17/18 let išče podjetje Korsič. Tel. 54390.
VAJENCA ali **VAJENKO** s primerno šolo za hišno opremo, darom za risanje in za kontakt s publiko sprejme v službo malo podjetje. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Kontakt s publiko".

razna obvestila
Podporno društvo v Rojanu prireja danes, 13. t. m., ob 18. uri v Ul. Apiari 31 družabno srečanje. Vabljeni člani in prijatelji.
Planinsko društvo Sežana obešča vse svoje člane, kakor tudi ostale ljubitelje planin, da začena s sezono planinskih večerov. Prvi večer bo v ponedeljek, 15. t. m., ob 18. uri v prostorih delavske univerze v Sežani. Predaval bo Bogdan Biščak na temo "EKSTREMNA ODPRAVA NA PITZ ROY DECEMBRA 1985".
KD Rovte-Kolonkovec v sodelovanju s Kmečko zvezo prireja 17., 18. in 19. decembra v društvenih prostorih - Ul. Monte Sernio 27 tridnevni tečaj s predavanji O KLETARSTVU IN VINOGRADNIŠTVU. Začetek ob 20. uri. Predaval bo agronom dr. Gregorčič. Vabljeni!

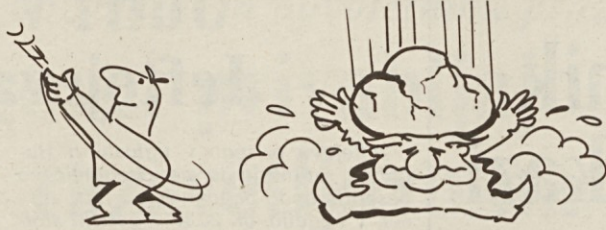
Slovenska zamejska skavtska organizacija prireja v sodelovanju z drugimi skavtskimi organizacijami, ki delujejo v Trstu za veji Izvidnikov in Izvidnic ter Roverjev in Popotnik SKAVTSKO MAŠO, ki bo danes, 13. t. m., v cerkvi sv. Marije Velike. Zbiranje ob 16. uri pred rimskim amfiteatrom v popolnem kroju.

Mikolj
 Urarna zlatarna
 TRST — Trg sv. Jakoba 3
 Telefon: 040/724218

Tedenski pregovor:

**Kdor meče kamenje
v zrak,
mu pade na glavo.**

(istrski)

SPOMINSKI DATUMI:

- Pred 140 leti: 15. 12. 1846 so v Ljubljani izšle Poezije dr. Franceta Prešerna.
- Pred 45 leti: 15. 12. 1941 so na Opčinah ustrelili obsojence drugega tržaškega procesa.
- Pred 20 leti: 17. in 18. 12. 1966 je v tržaškem Kulturnem domu zasedal glavni svet SKGZ in postavil zahtevo po globalni rešitvi vseh vprašanj, ki se tičejo slovenske narodne skupnosti v Italiji.

OSEBNOSTI:

- 15. 12. 1941 so bili na Opčinah ustreljeni: Viktor-Anton Bobek (rojen 3. 11. 1909 v Trnovem pri Ilirski Bistrici), Ivan Ivančič (rojen 10. 4. 1913 v Čezsoči pri Bovcu), Simon Kos (rojen 28. 10. 1911 v Rutu na Tolminskem), Josip-Pino Tomažič (rojen 20. 3. 1915 v Trstu), Ivan Vadaln (rojen 1. 11. 1901 v Slavini).
- 14. 12. 1819 se je v Grgarju rodil snolik in narodni buditelj Štefan Doljak (umrl 6. 9. 1876 v Devinu).
- 16. 12. 1981 je umrla Olga Gorjup, aktivistka in prosvetna delavka (rojena 14. 11. 1902 v Trstu).
- 18. 12. 1889 se je v Spodnjem Mrsinu pri Sv. Lenartu rodil duhovnik Jožef Valentin Kjačić - Chiacig (umrl 9. 10. 1966 v Čedadu).

gledališča

LJUBLJANA

Opera SNG Ljubljana
Nocoj, 13. 12., ob 19. uri: opera Moč usode (Verdi).
V torek, 16. 12., ob 19. uri: opera Prodana nevesta (B. Smetana), dirigent Igor Švara

Drama SNG Ljubljana

Nocoj, 13. 12., ob 19.30: Malomeščanska svatba (Bertolt Brecht), rež. Edward Miler.

Mala Drama SNG Ljubljana

Nocoj, 13. 12., ob 20. uri: Swann (Marcel Proust - Lojze Rozman), rež. Lojze Rozman (ponovitev 18. ob 20. uri)

Cankarjev dom

V MALI DVORANI danes, 13. 12., ob 11. uri: Srečanje z novo pesmico - Janez Bitenc.

V SREDNJI DVORANI v sredo, 17. 12., ob 20. uri: Tako kot je (William M. Hoffmann), rež. Vinko Möderndorfer. Gostovanje Drame SNG Maribor

V VELIKI DVORANI v sredo, 17. 12., ob 19.30: opera Nabucco (G. Verdi), dirigent Lovrenc Arnič, Opera SNG Ljubljana.

MGL Ljubljana

Nocoj, 13. 12., ob 19.30: Pravi zahod (S. Shepard), rež. Boris Kobal (ponovitvi 15. in 16. ob 19.30)

V ponedeljek, 15. 12., ob 11. uri: Vsi tirani mameluki so hud konec vzeli ali Lex moralis Primoža Trubarja (D. Jančar), rež. Bogdan Kraljevič (ponovitev 16. ob 12. uri)

V petek, 19. 12., ob 19.30: Vedomec Križ (Peter Božič), rež. Peter Božič.

Lutkovno gledališče

Danes, 13. 12., ob 11. in 16. uri: Če zmaj požre mamo (Alenka Goljevšček), rež. Ksenija Murari

V četrtek, 18. 12., ob 18. uri: Sapraniška (Svetlana Makarovič), rež. Nace Simončič

Kulturni dom Španski borci

Danes, 13. 12., ob 16. uri: Sapraniška (Svetlana Makarovič), rež. Nace Simončič, Lutkovno gledališče Ljubljana

NOVA GORICA

PDG Nova Gorica

V SOLKANU v četrtek, 18. 12., ob 20. uri: Rdeči nosovi (Peter Barnes), rež. Dušan Mlakar. (Ponovitev 19. ob 20. uri.)

IZOLA

Kulturni dom

V sredo, 17. 12., ob 20. uri: Bele rakete lete nad Amsterdam (Vito-mil Zupan), rež. Istok Tory, gostovanje Prešernovega gledališča Kranj.

BENETKE

Teatro la Fenice

V petek, 19. 12., ob 20. uri: opera Machbet (G. Verdi), dirigent Gabrielle Ferro, rež. Luca Ronconi, Deutsche Oper Berlin.

Teatro Goldoni

Nocoj, 13. 12., ob 20.30: Medea (Evrpid), rež. Giancarlo Sepe, nastopa Mariangela Melato. (Ponovitev 14. ob 16. uri.)

V torek, 16. 12., ob 20.30: Tartuffe (Moliere), s skupino Teatro d'Arte, rež. A. Calenda, nastopa Gastone Moschin. (Ponovitev 17. in 19. ob 20.30, 18. ob 16. uri.)

Teatro del Ridotto

Nocoj, 13. 12., ob 21. uri: Nina è un'altra cosa (Michel Vinaver), rež. Marco Mattolini, nastopata Manuela Kustermann in Stefano Santospago, ansambel La fabbrica dell'attore. (Ponovitev 14. ob 16. uri.)

V četrtek, 18., ob 21. uri: Clizia (Niccolò Macchiavelli), rež. Alfredo Bianchini, nastopata Ave Ninchi in Alfredo Bianchini. (Ponovitev 19. ob 21. uri.)

MESTRE

Teatro Tognolo

V torek, 16. 12., ob 21. uri: Il ratto della Francesca (Dario Fo), nastopa Franca Rame. (Ponovitev 17. ob 21. uri.)

koncerti

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V DVORANI SLOVENSKE FILHARMONIJE v ponedeljek, 15. 12., ob 19.30: Klavirski koncert Eugena Indjčiča (Schubert, Chopin, Chumann, Ravel).

V VELIKI DVORANI v ponedeljek, 15. 12., ob 20. uri: Big Band RTV Ljubljana. Solista: pevka Hanne Boel (Danska) in kitarist John Schröder (ZRN).

V MALI DVORANI v torek, 16. 12., ob 19.30: Violinist Volodja Balžalorsky in pianist Hinko Haas (Beethoven, Szymanowski, Brahms, Rojko).

NOVA GORICA

Kulturni dom

V sredo, 17. 12., ob 20.15: klavirski recital Aleksandra Madžara.

V petek, 19. 12., ob 20.15: Simfonični orkester Slovenske filharmonije, dirigent Samo Hubad. Solista: Sabina Hajdarović, mezzosopran, in Drago Golob, oboa. (Škerl, Cimarosa, Haydn, Wagner).

PORTOROŽ

Avditorij

Nocoj, 13. 12., ob 19.30: Srečanje pevskih zborov.

KOPER

Gledališče

V sredo, 17. 12., ob 20.30: Koncert pevskih zborov iz zamejstva, Kopra in Izole.

IZOLA

Kulturni dom

Nocoj, 13. 12., ob 19.30: Proslava izolskega Pihalnega orkestra.

V četrtek, 18. 12., ob 20. uri: Letni koncert Obalnega okteta iz Izole.

BENETKE

Scuola grande San Giovanni Evangelista

V torek, 16. 12., ob 20.30: Quintetto a fiati Milhaud.

V petek, 19. 12., ob 20.30: koncert dua Fischer - Rizzoli (flavta in kitara).

MESTRE

Teatro Tognolo

V ponedeljek, 15. 12., ob 20.45: Božični koncert s skupino I Cameristi di Venezia.

V petek, 19. 12., ob 20.30: Gran concerto di maestri.

druge prireditve

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V OKROGLI DVORANI v ponedeljek, 15. 12., ob 18. uri: Psihiatrična ustanova in občan - predavanje F. Guattarija Produkcija subjektivnosti; v torek, 16. 12., ob 18. uri: Dezinstucionalizacija tržaške psihatrije, s sodelovanjem dr. B. Bandaža, dr. E. Tosišinija, dr. G. Dell'Acqua, in predavanjem prof. dr. J. Lokarja Perspektive razvoja slovenske psihatrije.

DNEVI PLESA '86

V SREDNJI DVORANI v soboto, 13. 12., ob 18. uri: nastop ljubiteljskih plesnih skupin KUD Karol Pahor iz Pirana, Click Samantha iz Kamnika, Ritem iz Tolmina, Igen iz Celja, Lena iz Trziča, Arruba iz Ljubljane in Magra iz Maribora; ob 20.30: skupine Mehki čevlji iz Sežane, Studio za izrazni ples iz Nove Gorice, Plesno gledališče iz Celja, Lai iz Izole, Studio za svobodni ples iz Ljubljane, SGBŠ iz Ljubljane in Akt iz Celja.

V PREDDVERJU v soboto, 13. 12., ob 17. uri: otvoritev razstave fotografij Toneta Stojka z naslovom Izgubljeno telo.

V MALI DVORANI v nedeljo, 14. 12., ob 11. uri: Interakcije za projektorja in plesalko, izvajata Jasna Knez in Maša Kagao.

V SEJNI DVORANI v nedeljo, 14. 12., ob 13. uri: Pogovor o Dnevih plesa '86.

V SREDNJI DVORANI v nedeljo, 14. 12., ob 18. uri: Alpsko sanjarjenje, izvaja Plesni teater Ljubljana, koreografija Ksenije Hribar; ob 20.30: premiera Abstrakcije, koreografija in gib Maja Milenović, bas Reggie Workman.

Festival Ljubljana

V VITEŠKI DVORANI KRIŽANK v četrtek, 18. 12., ob 19.30: kantarator Vlado Kreslin z gosti (promocija kasete).

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 15. 12., ob 20.15: koncert vokalno-instrumentalne skupine Big Band.

IZOLA

Kulturni dom

V torek, 16. 12., ob 20 uri: Jazz koncert s skupino Divjak Band (jazz-soul-latino).

filmske premiere

eva fornazarič

Neusmiljeno duhoviti film o krutih ljudeh

PER FAVORE AMMAZZATEMI MIA MOGLIE (RUTHLESS PEOPLE)

Produkcija: Michael Peyser za Touchstone Films, ZDA 1986

Režija: Jim Abrahams, David Zucker, Jerry Zucker □ Scenarij: Dale Launer

□ Fotografija: Jan DeBont □ Scenografija: Donald Woodruff □ Glasba: Michel Colombier □ Igrajo: Danny DeVito (Sam Stone), Bette Midler (Barbara Stone), Judge Reinhold (Ken Kessler), Helen Slater (Sandy Kessler), Anita Morris (Carol), Bill Pullman (Earl).

Odkar so v kinodvorani Grattaciolo prenovili sedeže (pred poldrugim letom), neonskozelena barva sedežnih prevlek prvič ni motila gledalca. Nasprotno, zdelo se je celo, da je sestavni del filma Ruthless People, katerega naslov je lahko le iznakažena fantazija italijanskih »distribucijskih« prejavilcev preoblikovala v preneum stavek Per favore ammazzate mi moglie.

Zakaj bi morali gledalcu takoj povedati, za kaj gre, mu takoj razkriti vse karte? Pustimo revčku vsaj malo zabave! Pustimo mu dovolj časa, da si sam raztolmači naslov, ki nam pravi, da smo pred neusmiljenimi, krutimi, brezobzirnimi predstavniki človeštva. Sicer pa je to film, ki se ponaša s čudovito špico, s petminutno risanko, ki opisuje, česa vsega so zmožni ljudje, o katerih je trojica duhovitih režiserjev sestavila enega izmed najzabavnejših filmov v sezoni 1986/87. Najbolje bo, če si film ogledate od začetka in si nato risanko privoščite še enkrat, ob začetku naslednje projekcije.

Ko bodo neusmiljene risanke pustile ekran živim osebam, boste odkrili, da gre za dokaj zapleteno pripoved skrivljenega menage a trois z dodatnim gnusnim priveskom, ki mu pravimo Earl. Sam Stone (nadvse brezvestni Danny DeVito) ima ljubico Carol (prsato damo z dolgimi rdeče lakiranimi nohti). Ta dva naj bi spravila v žakelj, kajpak mrtvo, Samovo »ljubko« soprogo Barbaro (krvoločno Bette Midler). Trenutek pred usodnim dejanjem pa jima prestrežeta zločinski načrt dve Disneyevi raci, ki ugrabita »ljubljeno« in bogato Samovo ženo. Policija se trudi, da bi staknila ugrabitelja, ki grozita, da bosta dala Barbaro iz kože, če jim Sam ne plača milijon dolarjev. No, tudi stot tisoč, sto, deset... Uboga ugrabitelja bi po nekaj dneh bila pripravljena Barbaro vrniti možu - ki utaplja »žalost« v šampanjcu - celo zastoj.

Življenje je pač kruto. Carol ima ogabnega ljubimca Earla, z nerodnim sodelovanjem katerega misli »oskubi-

ti« debelušastega Sama, medtem ko postaja Barbari vsa zadeva popolnoma jasna. Blagor njej in vam, ki boste film gledali! Ki boste uživali ob delu scenografa in kostumografa, ki boste, morda prvič, spoznali naravni talent res »nemogoče« igralko Bette Midler. (Zaradi skromnega obiska so film, žal, predčasno umaknili.)

Bette Midler pri slušalki, ki jo drži Judge Reinhold

tu in tam

Cartoonfest 8

Videmska Kinoteka bo tik pred prazniki (19., 20. in 21. decembra) že osmič organizirala Festival risank, ki ga je podprlo Odborništvu za kulturo Videmske pokrajine.

Lanski festival je bil posvečen znamenemu liku Felix The Cat in njegove-mu avtorju Ottu Messmerju, letošnji pa režiserju Texu Averyju, ki je s svojim delom v tridesetih letih pri producentu Warnerju Brosu in v naslednjih dveh desetletjih pri MGM, postavil na glavo vse, kar je dotlej veljalo za svetlo pravilo pri risankah, tako nemih kot zvočnih: osmešil je Disneyevo poetiko in politiko, dal svojim filmom dotle nesluten ritem, hitrost in podtaknil kar precej odkrite erotične namige; ustvaril je like kot Porky Pig in Bugs Bunny (pri Warnerju), ali Droopy, Wolfie, Screwball Squirrel (pri MGM); klasičnim pravljicam, kot sta lahko Pepelka ali Rdeča kapica, je z erotičnim nabojem uničil preverjen stereotip in otroško gotovost.

Najbolj govoren je seveda primer: v Red Hot Riding Hood (1943) se babica spremeni v nimfomanko, njena kočja postane moderna garsonjera, Rdeča kapica je dolgonoga in nesramna pin-up, striptizerka in pevka, volk je neuteljšljv ženskar, medtem ko gozd nadomesti nočni bar. Kritič Ado Kirou je o Texu Averyju napisal: »Nemir, ki nas spremlja po ogledu Averyjevega filma, je kot osvežilna kopel, ki nas

prisili, da preverimo vsa dotedanja mnenja in prepričanja.«

Festival bodo dopolnjevale tudi druge pobude, kot retrospektiva klasičkov iz tridesetih let (Mickey Mouse, Donald Duck, Goofy in Pluto) in repri-za "neumrljive" Silly Symphonies. Posebna sekcija bo obravnavala Comi-Colors Cartoons Uba Iwerksa, v poseben spored so vključeni Musicartoons (glasbene zvrsti od lirike do bluesa in jazza, od rocka do popa v risankah), risanke na božično tematiko in še Cinema & Cartoons - Cartoons & Cinema. Organizatorji so občinstvu pripravili tudi presenečenje: "največji cartoon v zgodovini filma", ki ga ovija stroga tajnost. Zdi se, da to tudi ne bo edino presenečenje.

LIVIO IACOB

(Podrobnejše informacije nudi CEC - tel. 0432-25174.)

URARNA BATTISTI

Bersan Franco

ZASTOPNIK
SEIKO

Velika izbira ur SEIKO (prodaja in popravila)

Predmeti za darila, bižuterija visoke mode, vžigalniki.

TRST - Ul. C. Battisti 14

Tel.: 040/775670

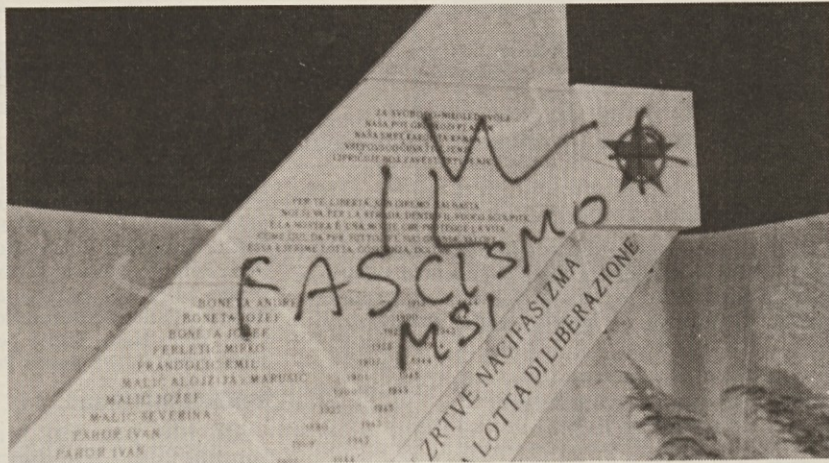
Ogorčenje v doberdobski občini

Oskrunjen partizanski spomenik na Palkišču in pomazani smerokazi

Nočni mažaci, politično sicer točno opredeljeni, saj so se podpisali kar na treh različnih mestih, so v četrtek zvečer opravili mažaško akcijo na območju doberdobske občine. Na Palkišču so pomazali partizanski spomenik in nekaj dvojezičnih smerokazov. Smerokazi in dvojezični napisi pred vzhodom v naselje so jim bili glavna tarča na Poljanah in v Doberdobi, medtem ko so se pri Bonetih samo "podpisali" in to na pročelju avtobusne čakalnice. Niso se pa dotaknili pred kratkim odkritega spomenika bersaljerjem in miru, ki je samo nekaj deset metrov stran in ki ima trojezičen napis.

Mažaško akcijo so, kot kaže, opravili v četrtek pozno popoldne, oziroma v prvih večernih urah, po vsej verjetnosti med 17. in 19. uro. Na Palkišču so namreč domačini že kmalu po 19. uri z ogorčenostjo ugotovili, da so jim oskrnili spomenik. Že kmalu zatem so se pred obeležjem zbrali mladane vsi krajanj. Prihiti so občinski svetovalci, predstavniki društev in organizacij. Najbolj prizadeti in ogorčeni so seveda krajanj in bivši borci.

Mažaško akcijo so "neznanci" začeli po vsej verjetnosti pri Bonetih, kjer so delovanje spray bombe s črno barvo preizkusili na avtobusni čakalnici in tam pustili dva fašistična simbola. Osrednji cilj je bil nedvomno spomenik

na Palkišču, vendar so spotoma pomazali še nekaj smerokazov v neposredni bližini. Na Poljanah so se storili "podpisali" na telefonski kabini (Fronte della Gioventù), seveda potem ko so s črno barvo pomazali tri smerokaze v bližini in tudi napis pred vzhodom v vas. Seveda pomazali so samo slovenski del napisa. Pohod na nameravali zaključiti v Doberdobi, a jim je, vsaj tako je mogoče sklepati na podlagi puščenih znakov, prej zmanjkalo barve. Pred Doberdobo so pomazali še veliko tablo...

Prebivalci kraških vasi so že v četrtek najostreje obsodili sramotilno in izzivalno početje fašistov. KD Jezero, sekcija VZPI-ANPI, sekcija KPI in KD Kras so že včeraj izdali poseben letak v katerem najstrože obsojajo tako početje in pozivajo k budnosti, bodisi prebivalstvo kakor pristojne organe, da se taka podla dejanja prepričujejo. Doberdobska občinska uprava bo predvidoma vložila prijavo proti neznanim storilcem, o zadevi pa bo govor na ponedeljkovi seji občinskega sveta.

Razstavo priredila občinska uprava

Staro orodje vinogradnikov na ogled v teh dneh v Romansu

V Romansu, furlanski občini na Goriškem, je navdušena skupina raziskovalcev že več let na delu, da bi zbrala in evidentirala stare dokumente ter staro orodje in s tem prispevala k spoznavanju nekdanjega življenja kmetov in rokodelcev iz tega kraja. Pokroviteljstvo nad to raziskavo je prevzela tamkajšnja občinska uprava pa čeprav se s stvarjo ukvarjajo tudi šolniki in še marsikdo drug.

Že nekajkrat so v prejšnjih letih priredili razstave starih voz in kočij, starega kmečkega ter rokodelskega orodja, starih kuharskih receptov, cvetja in drugih rastlin, ki rastejo v teh krajih. Ob skoro vsaki razstavi je občinska uprava izdala tudi katalog oziroma lično knjižico, marsikdaj so tudi stare tekste ponatisnili.

Letos imajo v Romansu zanimivo razstavo orodja, ki so ga tamkajšnji kmetje svojčas uporabljali pri trgatvi in v kletarjenju. V knjižnici v Romansu so odprli razstavo starih dokumentov o vinogradništvu na Goriškem ter tovrstnega kmečkega orodja, v Versi je odprta razstava o trgatvi, v Fratti

pa si je moč ogledati staro vinsko klet iz prejšnjega stoletja.

Morda se bo na prvi pogled čudno zdelo kako v tem nižinskem kraju, kjer nimajo velikih vinogradniških tradicij, prirejajo tako razstavo, ki bi brez dvoma bolj sodila v briške predele naše pokrajine. Res je, da so ljudje v tem kraju imeli več opravka z drugačnim kmetovanjem. Vendar pa je vsakdo imel tudi svoj mali vinograd. Nekateri veleposestniki pa so že pred časom, še več pa v sedanjem, uredili večje vinograde.

Sicer pa, kaj bi se sekirali o tem, da se take prireditve prirejajo v nižinskem in ne v gričevnatem predelu. V Gradišču ob Soči, kjer je prav tako malo vinogradništva, imajo že dvajset let deželno enoteko. V Krminu, središču Brd, pa so se šele v zadnjem času zavedli, da bi jim ta prinesla precej koristi. (mw)

■ Goriški pokrajinski svet se bo sestal v sredo, 17. t. m. in nato tudi v četrtek, 18. t. m. Začetek obeh sej je ob 17. uri.

Več madžarskega tranzita čez mejni prehod pri Gorici

Že večkrat so Madžari pokazali zanimanje za nekatere infrastrukture na območju naše dežele. To ni nič čudnega, saj Madžari veliko izvažajo, tako v Zahodno Evropo kot v prekomorske dežele. Ker sami nimajo pristanišče se poslužujejo za izvoz preko morja najbližjih jugoslovanskih in italijanskih pristanišč. V Zahodno Evropo pa izvažajo veliko svojega blaga, še zlasti mesa, s tovarnjaki. Te skoro vsak dan vidimo na naših cestah. Tovornjaki so v sklopu enega največjih tovrstnih podjetij v Evropi, t. j. Hungarocamion iz Budimpešte.

Kakšne infrastrukture zanimajo Madžare? Svojtčas je bil govor, da bi želeli imeti večjo delavnico za popravilo svojih kamjonov prav v goriškem avtoportu. Če bi do tega prišlo potem bi v tem postajališču pri Štandrežu uporabljali kar precej prostora. Govor je bil tudi, da želijo imeti večje skladišče v kakem severnojadrskem pristanišču. Tak prostor bi jim lahko dali v pristanišču v Tržiču, kjer so pred kratkim dobili na razpolago velike površine za skladiščenje blaga.

Možnosti torej so, prav tako obstajajo tudi možnosti nuditi tem partnerjem zemljišča. Upoštevati je tudi treba, da je Italija na tretjem mestu, za Avstrijo in Zvezno republiko Nemčijo,

med zunanjetrgovinskimi partnerji Madžarske v Zapadni Evropi.

Pred dnevi je na jesenski velesjem v Budimpešto šla kvalificirana delegacija Goriške trgovinske zbornice kot tudi avtoporta pri Štandrežu. Prisotni so bili tudi tukajšnji gospodarski operaterji. Nekateri sicer že trgujejo z Madžarsko.

O teh vprašanjih so pred dnevi govorili tudi na Goriški trgovinski zbornici. Predsednik Bevilacqua je namreč sklical sestanek gospodarskih operaterjev, zastopnikov avtoporta, pristanišča, letališča. Preučili so možnosti koordinirane akcije za pridobitev zanimivega tržišča. Upoštevali so tudi možnosti, ki jih bo temu nudilo veliko železniško vozlišče pri Červinjanu, ko bo čez nekaj let dograjeno in usposobljeno.

KRMIN — OBČINSKO GLEDALIŠČE

Danes ob 21.00

Jutri ob 15.00-17.00-19.00-21.00

SPIE COME NOI

film J. Landisa

Igrata Chevy Chase in Dan Aykroyd

V priredbi planinskega društva

Predavanje slovenskih alpinistov o vzponih v Karakorumu

Letošnja slovenska odprava Karakorum, od junija do konca avgusta, je bila med najuspešnejšimi. Kljub izredno neugodnim vremenskim razmeram in omejenemu številu nosačev, je slovenskim alpinistom, med katerimi je tudi tržaški rojak Duško Jelinič, uspelo osvojiti kar dva osemtisočaka, Broad peak in Gasherbrum. Odprava je bila uspešna tudi v tem, da je na vrh Broad Peaka stopilo kar dvanajst alpinistov, med njimi tudi Marija Štremfelj, prva Slovenka in Jugoslovanka, ki je dosegla osemtisočak. Odprava se je končala srečno.

O poteku odprave, ki je potrdila, da Slovenci po dosežkih prav nič ne zaostajamo za drugimi narodi, ki v alpinizmu nekaj pomenijo, bosta v sredo, 17. t. m., ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici govorila vodja odprave, Viki Grošelj in "zamejski" član odprave Duško Jelinič. Grošelj bo prikazal dva dokumentarna filma in vrsto diapozitivov.

Planinski večer prireja Slovensko planinsko društvo.

Mala sodna kronika

Rezala sta avtomobilske gume

Na goriški preturi so včeraj sodili 36-letnemu Paolu Gergoletu iz Gorice, Ul. Furlani 9, ter 26-letnemu Albertu Reji iz Gorice, Trg Signorini 4. Proti Gergoletu je bila vložena dokaj zajeta obtožnica zaradi groženj, upiranja in žalitve javnega funkcionarja, vožnje avtomobila brez voznškega dovoljenja, poskusa požiga in namerne povzročitve škode. To kaznivo dejanje (porezala sta gume parkiranemu avto-

obilu) naj bi Gergolet zagrešil v sodelovanju z Rejo. Sodnik je oba spoznal za kriva namernega povzročanja škode ter ju obsodil na 200 tisoč lir denarne kazni. Gergoletu pa je odmeril še tri mesece aresta in sto tisoč lir kazni zaradi vožnje avtomobila brez dovoljenja. Obtožnica na račun Gergoleta je bila med samim postopkom nekoliko spremenjena. Na razpravi je bil prisoten samo Gergolet, medtem ko so Reji sodili v odsotnosti.

Nesreča na delu

Štirideset oziroma trideset dni se bosta morala zdraviti 42-letni Luigino Viezzer in 21-letni Fabio Viezzer zaradi poškodb, ki sta jih zadobila včeraj, na delu, pri opremljanju proizvodne hale podjetja Soteco. Luigino Viezzer, ki je lastnik obrtnega podjetja v kraju Moreno di Piave v pokrajini Treviso, je bil, skupaj z nečakom Fabiom, zaposlen z nameščanjem opažev na strop hale. Delala sta na zidarskem odru, ki se je, ob dvigu precej težkega bremena, naenkrat nevarno nagnil. Luigino in Fabio sta še pravočasno odskočila, vendar sta pri precej trdem pristanku na cementnem tlaku zadobila telesne poškodbe. Oba sta si namreč nalomila peto. Skočila sta z višine kakih petih metrov.

Iz bolnišnice

V krminski bolnišnici je na zdravljenje 64-letna upokojenka Derna Mattiazzi iz Krmina. Poškodovana se je v prometni nesreči včeraj popoldne v Krminu. Mattiazzi je, ki se je peljala na kolesu, je z avtom zadel 66-letni Aldo Lebus iz Medee. Mattiazzi je se bo zdravila 40 dni.

Jutri v stolnici Jeftejeva prisega

Jeftejevo prisego v uglasbitvi Hugolina Sattnerja in na Gregorčičevo besedilo bodo ponovno peli jutri zvečer, v nedeljo, ob 20.30 v goriški stolnici pevci zborov Lojze Bratuž ter Mirko Filej iz Gorice in Hrast iz Doberdoba, ob spremljavi orkestra glasbenikov iz raznih krajev dežele ter Slovenije. Vodil bo Hilarij Lavrenčič, solo bo pel Martin Srebernič. Jeftejevo prisego so isti zbori podali na goriški Gregorčičevi proslavi.

Kantata Jeftejeva prisega je ena od prvih večjih vokalno-instrumentalnih del v slovenski glasbi. Avtor je delo na Gregorčičevo besedilo uglasbil že leta 1911. P. Hugolin Sattner je sicer rad segal po pesniškem delu Simona Gregorčiča.

Koncert prireja ZSKP.

Razstava del mladih vojakov

V razstavnih prostorih avditorija bodo drevi, ob 17.30, odprli razstavo umetniških del, ki so jih izdelali vojaki, na rednem sluzenju vojaškega roka pri nas. Razstava je že druga tovrstna pobuda v Gorici, prireja pa jo poveljstvo mehanizirane brigade Gorizia.

Pobuda naj bi pripomogla k večjemu vključevanju vojakov na sluzenju roka v krajevno stvarnost. Podobne prireditve so v zadnjem času imeli v

raznih krajih naše dežele. Kakor znano, je Dežela pred kratkim zagotovila tudi finančna sredstva za uresničenje takih pobud. Na svoj način je skušal pomagati pri prizadevanjih za aktivnejše vključevanje vojakov tudi občinski svet v Gorici, ki je namenil finančna sredstva za nekaj sto abonmajev za gledališke, koncertne in športne prireditve.

Gregorčičev večer v Braniku

V Braniku bo jutri ob 16. uri še zdanja iz vrste pomembnejših prireditev ob 80-letnici smrti Simona Gregorčiča. V tamkajšnjem Domu kulture pripravljajo "Gregorčičev večer v čitalnici". Prireditve pripravlja prosvetno društvo Franc Zgonik iz Branika. Pred tem bo v istih prostorih seja častnega in delovnega odbora za Gregorčičeve proslave.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

Jutri, 14. decembra, ob 20.30 v stolni cerkvi v Gorici

JEFTEJEVA PRISEGA

Dirigent: Hilarij Lavrenčič

razna obvestila

KD Sovodnje prireja dramski tečaj. Prvo srečanje z mentorjem bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 18.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah in je namenjeno srednješolcem. Ob 20.30 bo srečanje za druge interese.

Občina Sovodnje obvešča, da prireja v sodelovanju s kulturnimi in športnimi društvi avtobusni izlet v Škofjo Loko, in sicer 11. januarja, ob množičnem spominskem pohodu od Selc do Dražgoš. Prijave pri odbornikih kulturnih in športnih društev.

razne prireditve

Društvo slovenskih upokojencev priredi v nedeljo, 28. decembra, ob 16. uri tradicionalno silvestrovanje v Kulturnem domu v Sovodnjah. Poskrbljeno bo za večerjo in prsto zabavo. Na programu bo tudi nastop kabaretne skupine z Opčin Beseda '86. Vpis od 15. do 18. oktobra med 10. in 12. uro na sedežu društva v Ulici della Croce 3 ter pri poverjenikih. Vstop izključno z vabilom.

Slovensko deželno gospodarsko združenje priredi danes, v soboto, 13. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah Gospodarski praznik. Na voljo je še nekaj mest. Vabila lahko dvignete v pisarni SDGZ v Ulici Morelli, tel. 32844, v motelu Nanut na Tržaški cesti, tel. 20595, pri Dragu in Zlatki Tomšič v Sovodnjah, tel. 882032.

Mladinski odsek KD Sovodnje vabi v sredo, 17. decembra, ob 20.30 na predavanje diapozitivov o zanimivem potovanju sovaščanov po Zambiji. Predavanje bo v Kulturnem domu.

KD Sovodnje priredi v ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah okroglo mizo na temo: Možnosti razvoja drobnega gospodarstva v občini Sovodnje. Sodelujejo Nereo Battello, Ivan Bratina, Livio Antonič in Vlado Klemše.

kino

Gorica

VERDI 17.30 - 22.00 »Mission«.
CORSO 17.15 - 22.00 »Velluto blu«.
VITTORIA 17.30 - 18.00 »Ciccolina n. 1«.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »Finale di partita«.
Gledališka predstava.

EXCELSIOR 17.30 - 22.00 »Cobra«.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 21.00 »Spie come noi«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Bledolični jezdec«.
22.00 »Salon za masažo«. Nočni kino.
DESKLE 19.30 »Indiana Jones«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 72340.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Giovanni Cantarutti iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 11. uri Bruno Zitter iz glavne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče.

Odstranjevanje bolnih dreves

Gorica je znana kot mesto polno zelenja. V skoro vseh ulicah, razen v tistih strogega starodavnega mestnega središča, je polno gredic z drevmi in cvetjem. Tu pa tam je marsikatero drevo bolano in trhlo. Zaradi tega so v marsikateri ulici taka drevesa odzagali, namesto njih pa zasadili nova. S tem so se prejšnji dan ukvarjali delavci mestne vrtnarije v Drevoredu 24. maja, prav pod našim uredništvom. Ujeli smo tako čiščenje bolnega drevja v naš fotoaparar kar s prvega nadstropja

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 120 - din, naročnina za zasebnike mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

13. decembra 1986

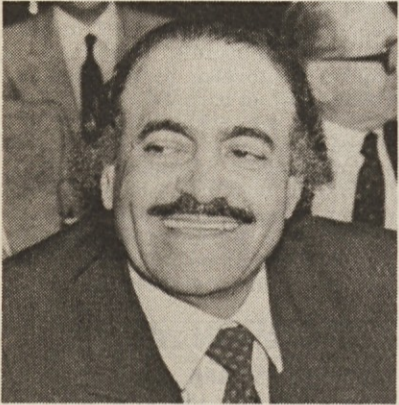
TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst
Clen italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ob vprašanju kvot in klestenja naftne proizvodnje

OPEC bi lahko dosegel svojo enotnost Saudska Arabija izgublja vodilno vlogo

Novi saudski minister Hišam Nazer
(Telefoto AP)

ŽENEVA — Prvič po 24 letih OPEC zaseda v Ženevi brez svojega glavnega protagonista, saudskega ministra za nafto Jamanija. Njegovo vlogo je prevzel novi saudski minister Hišam Nazer, a že sedaj je lahko vsakomur jasno, da ne bo imel lahkega dela. Njegov predhodnik je končal svojo kariero, ker mu ni uspelo uresničiti zahteve kralja Fahda, da bi se cena nafte zvišala na 18 dolarjev za sod, ne da bi zato Saudska Arabija znižala svoje proizvodnje.

Drugi dan zasedanja OPEC pa je že jasno, da sta Nazer in z njim Saudska Arabija že izgubila Jamanijevo težo v okviru organizacije izvoznice nafte. Pobuda je sedaj čvrsto v rokah Irana, ki je na svojo stran pridobil večino članic. Rijadu so ostale zveste le arabske zalivske države. V takem položaju bo morala Saudska Arabija pristati na klestenje svoje proizvodnje. V nasprotnem primeru bi prišlo do nepopravljivega razkola.

Jamanijevo žrtvovanje je bilo torej za Saudsko Arabijo nesmiselno, saj niso prodrle njene zahteve. To se je seveda takoj poznalo na prostih tržiščih z nafto, saj je povsod cena črnega zlata poskočila. Kupci se namreč bojijo, da bi OPEC

dosegel sporazum o kvotah in bi se s tem nenadoma znižala ponudba na tržišču. Cilj 18 dolarjev za sod pa bodo članice OPEC po mnenju večine strokovnjakov dosegle le s težavo. Njihov delež na celokupni ponudbi nafte ni namreč tisti, ki so ga imele pred prvo naftno krizo. Če ne bodo proizvodnje znižale tudi nečlanice, bo vse zaman. Že v vrstah OPEC so povsem sodeč precejšnja razhajanja o določanju kvot. Vsaj v začetnem obdobju bi s klestenjem izvoza prispelo v blagajne članic precej manj denarja, položaj bi se izboljšal šele dolgoročno, ko bi se cena ponovno zvišala.

Na te žrtve so pripravljene vse magrebske države, z njimi tudi Indonezija, da so Saudska Arabija in njene zalivske arabske vedno bolj osamljene. To seveda zaskrblja Zahod, saj je na dlani nevarnost radikalizacija OPEC. Saudska Arabija je namreč z Jamanijem vedno nasprotovala vsaki radikalizaciji.

Položaj je torej skrajno zapleten, da je treba s skrajno previdnostjo sprejemati vesti, da bi OPEC lahko že jutri dosegel sporazum o kvotah in z njimi svojo akcijsko in operativno enotnost, ki jo je izgubil že pred leti.

Tortora na RAI za 4 milijarde

RIM — Na podlagi pogodbe, ki jo bo Enzo Tortora podpisal z RAI ob svojem povratku v to hišo, bo prejel štiri kosmate milijarde lir za dve leti nadaljnega vodenja televizijske oddaje Portobello, ki jo je vodil do aretacije zaradi domnevne povezave z mafijo.

Vest se je včeraj razširila v radikalnih vrstah in kasneje tudi v Montecitoriu, kjer je dvignila oblake prahu. Načelnik radikalcev v zbornici Rutelli novice ni hotel komentirati. »Razumite me! Ne dajem izjav. O zadevi bodo razpravljali na radikalnem svetu.«

Tortora bo po vsej verjetnosti danes, po enomesečnem premišljevanju, podal ostavko na položaj predsednika stranke. Radikalci sicer poudarjajo, da je v stranki deloval dosledno in pošteno, vendar pa imajo občutek, »da so Tortori služili kot taksi...«

Pod jelko in v nogavicah bo več tradicionalnih daril

RIM — Otroci so odločili: za božič hočejo najbolj tradicionalne igrače, to pomeni punčke, plišaste živali in vlakce. Vse manj jih zanimajo roboti in »planetarne« igre, zato pa se čedalje bolj navdušujejo za elektronicizirane tradicije. Punčke že, a take, ki govorijo, izražajo lastna čustva, ti voščijo lahko noč. Tudi plišaste živalice so priljubljene, morajo pa biti take, ki so na las podobne pravim, a predejo, ko zaploskaš, ti sledijo, ko zažvižgaš. Nekateri posodobljeni medvedki so celo pravi nadomestki stare mame, saj so izredni pripovedniki.

Sicer pa so to le uradni podatki, ki jih posreduje razvejana industrija igračk in so namenjeni bolj staršem kot pa otrokom. Verjetno so tem vseh le ljubke punčke ter običajni plišasti medvedki, s katerimi lahko zaspiš brez skrbi.

Aretacija policijskega funkcionarja

BOCEN — Bocenski državni pravnik Mario Martin je včeraj pooblastil aretacijo podkvestorja Domenica Galippija, ker ga lastnik nekega diskokluba v Bocnu obtožuje, da mu je izsilil denar za nemoteno poslovanje. Ob aretaciji je funkcionarja obšla slabost, je namreč srčni bolnik, da je sedaj v bocenski bolnišnici pod policijskim nadzorstvom.

Njegov odvjetnik je že sporočil, da bo zahteval začasno prostost ali vsaj hišni pripor, ko bo preiskovalni sodnik zaslial Galippija. Funkcionar je že pred dnevi prejel sodni poziv. Včerajšnji aretaciji so bržkone botrovali novi dokazi o funkcionarjevi krivdi. Preiskovalni sodnik Franco Papparella je namreč v prejšnjih dneh zaslial celo kopico oseb, da je sedaj strnil krog in za zapaha spravil policijskega funkcionarja.

8 mesecev pogojne kazni študentu ki je streljal v operacijski sobi

Simone Levi je ob branju izredno blage razzodbe od veselja kar zaploskal.
(Telefoto AP)

TURIN — Zaročenki je študent preprečil, da splavi in to brez posebnih prepričevalnih akcij, pač pa tako, da je v operacijski sobi streljal s pištolo v zrak.

25-letnega Simona Levija, študenta na medicinski fakulteti, je turinsko sodišče včeraj obsodilo na 8 mesecev pogojne zaporne kazni in na sto tisoč lir globe. Globo je moral plačati, v zaporu pa ne bo presedel niti dneva več, saj so ga že sinoči izpustili. Pred tem pa se je na turinski sodnji kar gnetlo ljudi, saj je primer Levi vzbudil nič količino reakcij in tisk je na dolgo poročal o njegovih nepredurni akciji. Njegove zaročenke ni bilo zraven, pravijo, da si v neki zasebni turinski kliniki zdravi živce in se, daleč od svojega razkačenega zaročenca, pripravlja na splav.

Simone Levi je sodniku obrazložil, da je hotel s strelom v zrak »rešiti tisto, kar je že bila moja družina«. Pojma družina pa, kljub letom in izobrazbi, očitno ni povsem dojel, saj je med drugim priznal, da se je noseča zaročenka želela poročiti z njim in imeti otroka, medtem ko on tega ni hotel. Celotno zadevo si je zamislil nekoliko empirično, saj si je želel otroka, za katerega bi »družinsko« skrbel zaročenka, poroke in skupnega življenja pa se je zbal. Prav zaradi tega se je zaročenka odločila za splav in to jo je, pri takem korenjaku, vse predrago stalo.

Mučenje političnih pripornikov v Čilu

RIM — Letos so v čilskih zaporih mučili nekaj stotin političnih pripornikov. V nekaterih primerih so jim v telo porinili žive miši. To je ugotovila komisija za človekove pravice, ki jo je predsednik Craxi ustanovil marca leta 1984. Komisija je obiskala Čile med 3. in 9. decembrom.

»Ugotovili smo — je izjavila senatorica Margherita Boniver (PSI), ki je članica komisije — da se je v Čilu povečalo kršenje človekovih pravic. Politične pripornike mučijo na načine (uporaba miši), kakršnih že dolgo časa niso uporabljali. Pri mučenju se poslužujejo tudi elektrike in mrzle vode. Po drugi strani vojaki krepijo svojo oblast. Opozicijske stranke in človekoljubne organizacije so zaskrbljene, da bi napovedani papežev obisk v Čilu režim obrnil sebi v prid.

Vojaški režim si namreč prizadeva, predstaviti se v ovčjem oblačilu in je zato objavil okrožnico, s katero prepoveduje mučenje v zaporih, kar ni nič drugega kot dokaz, da se tega sistema resnično poslužujejo.

Največja mortadela

Največja mortadela na svetu — začasno si jo lahko ogledate v Sanremu — tehta kar 309 kilogramov. Dovolj za vps v Guinnessovo knjigo rekordov
(Telefoto AP)

Težavni odnosi med Azerbajdžanom (SZ) in Iranom po Homeinijevi revoluciji

BAKU — Ruske čete so severni Azerbajdžan odvzele Perziji že pred 200 leti. Prebivalci te sovjetske republike danes nasprotujejo islamski revoluciji, vendar kritizirajo tudi osamljenost, v kateri so se znašli po revoluciji v Iranu. Na obalah Kaspijskega morja funkcionarji Azerbajdžana radi o tej razdeljeni državi govorijo kot o kavkaški Nemčiji. Severni Azerbajdžan je postal sovjetska republika 1920. leta, južni del, ki je velik kot tretjina Italije (100.000 kv. km), pa je pod nadzorstvom Teherana.

Stiki Azerbajdžana z Iranom so se po iranski revoluciji 1979. leta občutno skrčili: po morju je ena sama zveza na teden. Elmira Kafarova, zunanja ministrica Azerbajdžana, pravi, da po prihodu Homeinija na oblast skoraj ni več gospodarskih stikov.

Drugi voditelji so zaskrbljeni, ker njihovi v Iranu živeči sonarodnjaki izgubljajo življenja v vojni z Irakom, in poudarjajo svojo posredniško vlogo, da bi med državama vzpostavili mir.

V Bakuju, ki je glavno mesto, so odprli iranski konzulat. Poleg tega je samo še eden: iraški. Verske in laične oblasti se bojijo okužbe s šiitskim integralizmom, ki so ga ajatulahi uveljavili

na drugi strani meje. Župan Bakuja Oktai Zainolov zatrjuje, da je verujočih vedno manj. Leta 1928 je bila šiitska verska organizacija odrinjena od verskih struj v Iranu, vendar se stiki niso povsem pretrgali, pravi šejk Ul-Islam Alašukur Pakhadzad, vodja šiitov v severnem predelu Azerbajdžana. Pred 7 leti je šejk poslal Homeiniju telegram s čestitkami, toda sedaj je prepričan, da ni šlo za revolucijo, ampak za zatiranje in za izigravanje agrarne reforme.

Nekateri prebivalci Bakuja redno poslušajo oddaje radia Teheran, zlasti verske. Ul-Islam pravi, da je v zadnjem letu duhovno vodstvo razdelilo samo 2.000 koranov v arabščini, kolikor je muslimanov, ki doma molijo. Tudi število mošej se je občutno zmanjšalo: po revoluciji 1917. leta jih je bilo 2.000, sedaj jih je še 18.

Azerbajdžan se uspešno upira ruskem raznarodovanju, procesu, ki je veliko bolj otipljiv v drugih islamskih republikah. Ruščina jim ne teče. Uradni napisi so povečini v lokalnem jeziku. Po letu 1930 so jih prepisali v cirilico, še poprej v arabščino in nekaj časa v latinico. Domačini raje poslušajo televizijski program v domačem jeziku kot dve moskovski postaji.

